

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์
ของ
ธนวรรต ภูริสวัสดิ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
พฤษภาคม 2551

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์
ของ
ธนวรรต ภูริสวัสดิ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
พฤษภาคม 2551
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ
ของ
ธนวรรต ภูริสวัสดิ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
พฤษภาคม 2551

ธนวรรต ภูริสวัสดิ์. (2550). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการตามทัศนะของนิสิต
สาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินูญานิพนธ์ วท.ม. (การจัดการ
นันทนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คณะกรรมการควบคุม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวลี พึ่งโพธิ์ทอง, ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร. ทรงพล ต่อนี้

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ
ผู้นำนันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยจำแนก
ตามตัวแปรเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทางด้านนันทนาการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
ครั้งนี้ คือ นิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 216 คน จำแนกเป็น
นิสิตระดับปริญญาตรีสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ลงทะเบียนของปี
การศึกษา 2550 ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 152 คน และในระดับปริญญาโท จำนวน 64 คน เครื่องมือที่
ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความเชื่อมั่น .95 วิเคราะห์ข้อมูล
โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่ (t-test) และค่าเอฟ (F-test)
ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

ผลการศึกษาพบว่า

1. นิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีทัศนะที่มีต่อคุณลักษณะที่
พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการ ทั้งโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก
2. เปรียบเทียบทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ตามตัวแปร เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทางนันทนาการ พบว่า
 - 2.1 นิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะ
ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการ ไม่แตกต่างกัน
 - 2.2 นิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีระดับการศึกษา
ต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านความรู้ทางนันทนาการและด้านคุณธรรมและจริยธรรม
ไม่แตกต่างกัน
 - 2.3 นิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีประสบการณ์
ทางด้านนันทนาการต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการ
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านคุณธรรมและ
จริยธรรม ไม่แตกต่างกัน

DESIRABLE CHARACTERISTICS OF RECREATIONAL LEADERS AS VIEWED BY
STUDENTS IN RECREATION MAJOR SUBJECT OF SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY

AN ABSTRACT
BY
TANAWAT PHURISAWAT

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Science degree in Recreation Management
at Srinakharinwirot University
May 2008

Tanawat Phurisawat. (2008). *Desirable Characteristics of Recreational Leaders as Perceived by Students in Recreation Major of Srinakharinwirot University*. Master thesis. M.S. (Recreational Management). Advisor Committee: Asst. Prof.Kanckvadee Puingphothong, Asst. Prof.Dr. Songpol Tornee.

This study aimed to investigate and compare desirable characteristics of recreational leaders as perceived by students in recreational major of Srinakharinwirot University according to gender, education level, and recreational experience. The subjects consisted of 152 undergraduate and 64 graduate students in recreational major of Srinakharinwirot University enrolling in 2007 academic year. Questionnaire with reliability of .95, was administered. Then data were analyzed and presented by frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test and Scheffe's Method.

The results revealed that:

1. Desirable characteristics of recreational leaders as perceived by students in recreational major of Srinakharinwirot University were at a high level as a whole and in each aspects.

2. When compared those of desirable characteristics of recreational leaders according to gender, education level, and recreational experience, it was found that;

- 2.1 There were no significant differences among those of desirable characteristics of recreational leaders by students with different gender.

- 2.2 There were significant differences at .05 level among those of desirable characteristics of recreational leaders by students with different education level whereas there were no significant differences among those of desirable characteristics of recreational knowledge, and moral and ethics.

- 2.3 There were significant differences at .05 level among those of desirable characteristics of recreational leaders by students with different recreational experience whereas there were no significant differences among those of desirable characteristics of public relations, and moral and ethics.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ของ
ธนวรรต ภูริสวัสดิ์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)
วันที่ เดือน พ.ศ. 2551

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวลี พึ่งโพธิ์ทอง)

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยโรจน์ สายพันธุ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงพล ต่อئی)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวลี พึ่งโพธิ์ทอง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงพล ต่อئی)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อารมณ นาวากาญจน์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวดี พึ่งโพธิ์ทอง ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงพล ต่อนี้ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่กรุณาดูแลให้คำแนะนำ เสนอแนะ ตลอดจนช่วยเหลือ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการดำเนินการศึกษาวิจัย ทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สามารถสำเร็จลงได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ ตรวจสอบแบบสอบถามและให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในบางประเด็นของการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัยตั้งแต่เริ่มการศึกษาเป็นต้นมา ขอขอบคุณเพื่อนนิสิตปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ ทุกท่าน รวมทั้งทุกท่านที่เกี่ยวข้องซึ่งมิได้กล่าวนามในที่นี้ ที่ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ และให้กำลังใจในการทำปริญญานิพนธ์

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ และญาติพี่น้องทุกท่าน ที่กรุณาส่งเสริมสนับสนุน และให้กำลังใจผู้วิจัยมาโดยตลอด จนประสบความสำเร็จในครั้งนี้

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	2
ความสำคัญของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	2
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	2
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	3
ตัวแปรที่ศึกษา.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
กรอบแนวความคิดในการวิจัย.....	5
สมมติฐานในการวิจัย.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
ความรู้เกี่ยวกับนันทนาการ.....	7
ความรู้เกี่ยวกับผู้นำ.....	10
ผู้นำนันทนาการ.....	12
ความหมายและองค์ประกอบของความคิดเห็น.....	19
ความรู้เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.....	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	24
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	24
งานวิจัยในประเทศ.....	25
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	28
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	28
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	29
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย (ต่อ)	
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	48
สังเขปความมุ่งหมายและวิธีการดำเนินการวิจัย.....	48
สรุปผลการวิจัย.....	51
อภิปรายผลการวิจัย.....	52
ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....	54
ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	54
บรรณานุกรม.....	55
ภาคผนวก.....	60
ภาคผนวก ก.....	61
ภาคผนวก ข.....	68
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	70

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนและคำร้อยละของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.....	34
2	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ำนันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.....	35
3	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ำนันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒด้านความรู้ทางนันทนาการ.....	36
4	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ำนันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒด้านทางความเป็นผู้นำ.....	37
5	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ำนันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒด้านมนุษยสัมพันธ์.....	38
6	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ำนันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒด้านคุณธรรมและจริยธรรม.....	39
7	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ำนันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒด้านบุคลิกภาพ.....	40
8	ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ำนันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ.....	41

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
9 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการตามทัศนะของ นิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและราย ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	42
10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการเปรียบเทียบระดับคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของผู้นำนันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ ทางด้านนันทนาการ.....	43
11 ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ของคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของนันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ทางด้านนันทนาการ.....	45

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
---	---------------------------	---

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันมนุษย์ต่างมีภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบและบทบาทหน้าที่แตกต่างกัน บางคนต้องรับผิดชอบทางครอบครัว การงานหรือปัญหาต่างๆ จึงก่อให้เกิดความตึงเครียด และมีผลทำให้กระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนในสังคม มนุษย์จึงหันมาใช้กิจกรรมนันทนาการเพื่อให้เกิดความผ่อนคลายจากความเครียดต่างๆ ดังที่ สมบัติ กาญจนกิจ (2544 : 17-18) ได้กล่าวไว้ว่า นันทนาการเป็นศาสตร์ที่ว่าด้วยการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลและสังคม โดยใช้เวลาว่างหรือเวลาอิสระเข้าร่วมกิจกรรม ในรูปแบบที่หลากหลายตามความสมัครใจ ทำให้เกิดความสดชื่นหรือการสร้างพลังขึ้นมาใหม่และก่อให้เกิดการพัฒนาอารมณ์สุข สนุกสนานและสงบสุข

จึงเป็นเหตุผลหลักที่ผู้นำนันทนาการต้องมีบทบาทในการจัดการกับกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ เหล่านั้นให้เกิดประโยชน์ และเกิดคุณค่าสูงสุด ดังที่ สหายพล มีชุนีก (2548 : 24) กล่าวว่า ผู้นำนันทนาการเป็นผู้ประเมินผลกิจกรรมนันทนาการที่ดีที่สุดเพราะผู้นำนันทนาการเป็นผู้ใกล้ชิดกับกิจกรรมนันทนาการมากที่สุด รู้ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานมากที่สุด และใกล้ชิดผู้เข้าร่วมกิจกรรมมากที่สุด เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุงแก้ไขในการทำกิจกรรมต่อไป

ผู้นำนันทนาการจะต้องมีความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวกับนันทนาการมากที่สุดเพราะผู้นำนันทนาการจะต้องเป็นผู้ถ่ายทอดให้เกิดกิจกรรมนันทนาการและเป็นแกนนำหลักในการดำเนินกิจกรรมนันทนาการ ดังที่ คณิต เขียววิชัย (2529 : 163) กล่าวว่า ผู้นำนันทนาการ หมายถึง ผู้ที่ทำให้กระบวนการต่างๆ ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจจะเป็นกลุ่มหรือทำร่วมกับผู้อื่นหรือชักนำให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมหรือตัดสินใจเปลี่ยนแปลงบางสิ่งบางอย่าง เพื่อให้โครงการดำเนินด้วยดี

จากข้อมูลของ เรืองยศ วัชรเกตุ (2546 : บทคัดย่อ) ได้กล่าวว่า ผู้นำนันทนาการส่วนใหญ่มีได้ศึกษาตามหลักสูตรของวิชาชีพนันทนาการจึงปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการได้ไม่ถูกต้องตามหลักและทฤษฎีของนันทนาการ ซึ่งได้สอบถามคณะกรรมการนันทนาการของมหาวิทยาลัยกรุงเทพเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้นำนันทนาการหรือบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ทางนันทนาการของหน่วยงาน 40 หน่วยงาน พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีคุณสมบัติทางนันทนาการโดยตรง จะมีความรู้ความสามารถจากการฝึกฝนตนเอง ร้อยละ 18 เป็นบุคคลที่สำเร็จทางด้านนันทนาการและร้อยละ 56 สำเร็จการศึกษาจากด้านสังคมศาสตร์ ส่วนที่เหลือเป็นสาขาวิชาอื่นๆ โดยจะเห็นได้ว่าบุคลากรทางนันทนาการมีอยู่จำนวนน้อยมาก เป็นสิ่งที่น่าเป็นห่วงที่บุคลากรทางนันทนาการที่มีความรู้ ความสามารถ มีปริมาณที่น้อยเมื่อเทียบกับความต้องการทางสังคมในปัจจุบัน ดังที่ สุวิมล ตั้งสัจพจน์ (2540 : 95) กล่าวว่า บุคลากรทางนันทนาการในประเทศไทยยังมีน้อยที่มีคุณสมบัติและคุณลักษณะทางวิชาชีพ สำหรับต่างประเทศนั้นได้รับการยกระดับเป็นสาขาวิชาเฉพาะ ว่าด้วยการศึกษาเล่าเรียนถึงระดับปริญญา

โทและเอก และได้รับการยอมรับเป็นวิชาชีพ โดยมีข้อกำหนดว่าผู้ประกอบการวิชาชีพจะต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเฉพาะนันทนาการ เรียกว่า ประกาศนียบัตรผู้เชี่ยวชาญ (Certificate of Therapeutic Recreation Specialist : CTRS) ฉะนั้นนันทนาการจึงเป็นการศึกษาวิชาชีพมีลักษณะเฉพาะของการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นพัฒนาคนให้คนใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้เปิดสอนหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต ภาควิชาสันตนาการ คณะพลศึกษา จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจสำหรับหรือตรวจสอบว่าคุณลักษณะผู้นำนันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขานันทนาการเพื่อให้มีคุณลักษณะของผู้นำนันทนาการที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมก่อนที่จะออกไปประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับนันทนาการ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะผู้นำนันทนาการตามทัศนะนิสิตสาขาวิชานันทนาการ เพื่อที่จะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข ซึ่งจะทำให้การศึกษาด้านนันทนาการและวิชาชีพนันทนาการได้มีการพัฒนามากยิ่งขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะผู้นำนันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำนันทนาการ จำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ทางนันทนาการ

ความสำคัญของการวิจัย

ศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำนันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นแนวทางแก้ไขปรับปรุงซึ่งจะทำให้การศึกษาด้านนันทนาการและการเป็นผู้นำนันทนาการ ให้มีการพัฒนามากขึ้นและเป็นแนวทางการศึกษาต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตระดับปริญญาตรีสาขาวิชานันทนาการที่ลงทะเบียนเรียนของปีการศึกษา 2550 ชั้นปีที่ 1- 4 จำนวน 216 คนและระดับปริญญาโท ชั้นปีที่ 1- 2 จำนวน 64 คน รวมทั้งสิ้น 280 คน (ภาควิชาสันตนาการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2550)

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 216 คน จำแนกเป็น นิสิตระดับปริญญาตรีสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ลงทะเบียนของปีการศึกษา 2550 ชั้นปีที่ 1-4 ซึ่งการเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการแบบเจาะจง (Purposive Sampling) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607-610) ได้ นิสิตระดับปริญญาตรีจำนวน 152 และในระดับปริญญาโทเก็บทั้งหมด จำนวน 64 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่
 - 1.1 เพศ แบ่งเป็น
 - 1.1.1 เพศชาย
 - 1.1.2 เพศหญิง
 - 1.2 ระดับการศึกษา
 - 1.2.1 ปริญญาตรี
 - 1.2.2 ปริญญาโท
 - 1.3 ประสบการณ์ทางด้านนันทนาการ
 - 1.3.1 น้อยกว่า 1 ปี
 - 1.3.2 1 – 2 ปี
 - 1.3.3 3 - 4 ปี
 - 1.3.4 5 ปี ขึ้นไป
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ หมายถึง สิ่งที่ดีให้เห็นถึง กิริยา ท่าทาง การแสดงออก ที่มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติการนันทนาการ โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้
 - 1.1 ด้านความรู้ทางนันทนาการ หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีตามเนื้อหาหลักสูตรของนันทนาการซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
 - 1.2 ด้านทางความเป็นผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกในฐานะผู้นำ เพื่อดำเนินไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ ตลอดจนมีแนวทางการแก้ไขปัญหาได้

1.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง พฤติกรรมที่บ่งบอกถึงความสามารถเข้ากับผู้อื่น ติดต่อประสานงานกับผู้อื่นได้ดี สื่อสารได้อย่างคล่องแคล่ว ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนร่วมงาน และมีกริยามารยาทเรียบร้อย

1.4 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมที่บ่งบอกถึงความรับผิดชอบ มีความเมตตา การมีความรักและศรัทธาต่ออาชีพ การมีความซื่อสัตย์ และการกระทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม

1.5 ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกทางกายและวาจา ได้แก่ ความสุภาพอ่อนโยน ความรอบคอบ ความมานะพยายาม ความร่าเริงแจ่มใส ความเชื่อมั่นในตนเอง

2. ผู้นำนันทนาการ หมายถึง บุคคลที่ได้ดำเนินการนำกิจกรรมหรือบริหารจัดการนันทนาการ มีภาวะผู้นำ เช่น นำเกม ดุแลสาธิต แสดงนำ ให้ความรู้ ช่วยเหลือ แนะนำให้คำปรึกษา

3. ทักษะ หมายถึง ความคิดเห็น หรือความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันเป็นผลมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์และความเชื่อมั่น ซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงลักษณะหนึ่งออกมา เช่น ชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยในทางบวกหรือทางลบ

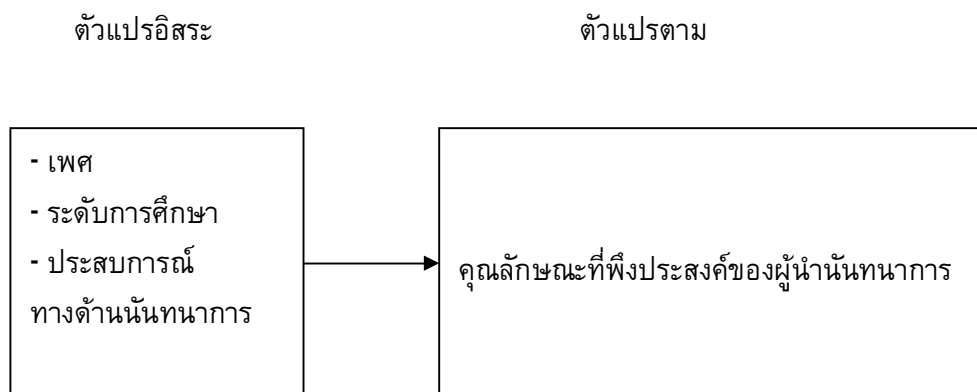
4. นิสิตสาขาวิชานันทนาการ หมายถึง ผู้ที่ได้ทำการลงทะเบียนเรียนในสาขาวิชานันทนาการปีการศึกษา 2550 ในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท

5. เพศ หมายถึง เพศชายและเพศหญิง

6. ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาที่นิสิตกำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2550

7. ประสบการณ์ทางด้านนันทนาการ หมายถึง ระยะเวลาในการฝึกงาน ช่วยงานและการปฏิบัติงานทางด้านนันทนาการ ทั้งการเป็นผู้นำนันทนาการและการเป็นผู้วางแผนจัดการทางนันทนาการ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. นิสิตสาขาวิชานันทนาการ ที่มีเพศต่างกัน มีทักษะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการแตกต่างกัน
2. นิสิตสาขาวิชานันทนาการ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทักษะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการแตกต่างกัน
3. นิสิตสาขาวิชานันทนาการ ที่มีประสบการณ์ทางด้านนันทนาการต่างกัน มีทักษะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย
 - 1.1 ความรู้เกี่ยวกับนันทนาการ
 - 1.2 ความรู้เกี่ยวกับการเป็นผู้นำ
 - 1.3 ผู้นำนันทนาการ
 - ความหมายของผู้นำนันทนาการ
 - ความสำคัญของผู้นำนันทนาการ
 - คุณลักษณะของผู้นำนันทนาการ
 - หน้าที่ของผู้นำนันทนาการ
 - ทฤษฎีผู้นำกับการเป็นผู้นำนันทนาการ
 - จริยธรรมในการเป็นผู้นำนันทนาการ
 - เทคนิคและวิธีการเป็นผู้นำนันทนาการ
 - 1.4 ความหมายและองค์ประกอบของความคิดเห็น
 - 1.5 ความรู้เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 - ประวัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 - ระบบการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 - ข้อมูลเกี่ยวกับภาควิชาสันทนาการ
2. การวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 2.1 การวิจัยในต่างประเทศ
 - 2.2 การวิจัยภายในประเทศ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

1.1 ความรู้เกี่ยวกับนันทนาการ

ความหมายของนันทนาการ

อเนก หงษ์ทองคำ (2542 : 1-3) ได้กล่าวไว้ว่า พระยาอนุমানราชชน หรือนามปากกา “เสฐียร โกเศศ” ได้บัญญัติศัพท์ “นันทนาการ” ในปี พ.ศ.2507 ซึ่งเป็นคำสนธิระหว่าง “นันท” กับ “อาการ” หมายถึงความสนุกสนาน รื่นเริง แทนคำ “สันทนาการ” ซึ่งมีมานานแล้ว

“นันทนาการ” ซึ่งเป็นคำที่ได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทางภาษาศาสตร์ว่ามีความหมายตรงตามลักษณะวิชา ลักษณะกิจกรรมมากกว่า คำว่า “สันทนาการ” ซึ่งเป็นคำเดิม แต่ในปัจจุบันคำทั้งสองยังคงใช้ทั้งในทางวิชาการ ทางราชการ และทางสังคมทั่วไป

นันทนาการ ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า Recreation ซึ่งมาจากศัพท์คือ Re และ Create แปลว่าสร้างขึ้นใหม่ หมายถึง การทำให้สดชื่น เสริมสร้างพลังขึ้นมาใหม่

ความสำคัญของนันทนาการ (The important of recreation)

สมเกียรติ เนตรประเสริฐ (2543:15-19) ได้กล่าวไว้ว่า นันทนาการ นับว่าเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญต่อมนุษย์เราเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะสังคมปัจจุบัน ได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว วิธีการดำเนินชีวิตของคนเราจึงเปลี่ยนตามไปด้วยจนบางครั้งทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามเมื่อไม่สามารถปรับตัวให้ทันต่อเหตุการณ์ ความสำคัญของนันทนาการ มิได้มีแต่เฉพาะบุคคลทั่วไปเท่านั้น แม้แต่องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ยังได้เห็นถึงความสำคัญของนันทนาการด้วยการประกาศหลัก “ปริญญสากล่าวด้วยสิทธิมนุษยชน” ที่เกี่ยวข้องกับนันทนาการไว้ 3 ประการ ด้วยกันคือ

1. ทุกคนมีสิทธิที่จะพักผ่อนและใช้เวลาว่าง
2. การศึกษาเป็นเครื่องช่วยให้มนุษย์พัฒนาทางด้านบุคลิกภาพ
3. ทุกคนมีสิทธิจะเข้าร่วมในกิจกรรมของชุมชนด้านวัฒนธรรม ศิลปะ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ ตลอดจนผลประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรมนั้นๆ

ความสำคัญของนันทนาการ ที่จะกล่าว ณ ที่นี้เป็นความสำคัญที่มีต่อบุคคล ครอบครัว สังคม ชุมชน ประเทศชาติ และนานาชาติ ซึ่งจะชี้ให้เห็นว่า นันทนาการมีความจำเป็นอย่างไรต่อการดำเนินชีวิต เพื่อให้เกิดความสุขและสันติสุขของชาวโลก ดังนี้

1. ความสำคัญต่อบุคคล

โดยธรรมชาติของคนทั่วไปต้องการความสุขในการดำรงชีวิต ความต้องการขั้นพื้นฐานหรือปัจจัยสี่ ถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่จะขาดไม่ได้ แต่สภาพสังคมปัจจุบัน ได้เปลี่ยนแปลงไปความต้องการดังกล่าวจึงไม่เป็นการเพียงพอสำหรับการดำเนินชีวิตเพื่อให้เกิดความสุข บุคคลดังกล่าวต่างก็แสวงหาความสุขจากกิจกรรมที่คิดว่าตนเองมีความสามารถและสนใจ ในทุกเพศทุกวัย กิจกรรมนันทนาการจะเป็นสื่อนำไปในทางที่ดี มีกิจกรรมมากมายหลายอย่าง ให้เลือกตามความสมัครใจ

ในประเทศที่มีประชาธิปไตย บุคคลย่อมมีสิทธิและหน้าที่ในการปฏิบัติตนตามกฎหมายที่วางไว้ความรับผิดชอบถือเป็นสิทธิของบุคคลอย่างหนึ่งที่จะปฏิบัติ นันทนาการเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่จำเป็นและสำคัญต่อบุคคล โดยยึดเป็นสิทธิที่จะพึงได้รับ (จรินทร์ ธานีรัตน์. 2536 : 40-41)

2. ความสำคัญต่อครอบครัว

ครอบครัวเป็นสถาบันแห่งแรกและเป็นสถาบันหลักของคนเราที่จะให้ความสุข ด้วยความรักและความอบอุ่นต่อสมาชิกในครอบครัว ครอบครัวใดที่มีทั้ง พ่อ แม่ พี่ และน้องอยู่กันอย่างพร้อมหน้าพร้อมตา ครอบครัวนั้นก็จะมีแต่ความสุข ความสดชื่น ซึ่งอาจมีบ้างที่ทะเลาะเบาะแว้งหรือขัดใจกัน ก็ถือเสียว่าเป็นเรื่องธรรมดาของมนุษยชาติ เมื่อมีความเข้าใจซึ่งกันและกันย่อมจะเกิดความสุขอย่างหาที่เปรียบมิได้ ถึงแม้สภาพปัจจุบันจะเปลี่ยนไปจากเดิมโดยที่หัวหน้าครอบครัวเป็นผู้หาเลี้ยงชีพเพียงคนเดียว แม่บ้านจะอยู่ทำงานบ้านเลี้ยงลูก แต่ปัจจุบันภรรยาต้องออกทำงานนอกบ้าน เช่นเดียวกับสามีเพื่อช่วยกันทำงานหาเลี้ยงชีพ ดังนั้นการดูแลเอาใจใส่และความใกล้ชิดกับสมาชิกในครอบครัวย่อมลดน้อยลง ทำให้ลูกๆ หรือสมาชิกในครอบครัวต้องออกนอกบ้านเพื่อแสวงหากิจกรรมต่างๆ ถ้าเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการที่นับว่ามีประโยชน์ เช่น การออกกำลังกาย เล่นกีฬา เข้าศูนย์นันทนาการชมรม และสมาคมบำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น ก็จะทำให้ได้รับความสุขและประพฤติปฏิบัติไปในทางที่ดีในทางตรงกันข้ามถ้าคบเพื่อนที่ไม่ดี เป็นอันธพาล ประพฤติเกเร ติดยาเสพติด มั่วสุมการพนัน ย่อมทำให้พ่อแม่ผิดหวัง ดังนั้น ครอบครัวจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้สมาชิกในครอบครัวอยู่อย่างมีความสุขด้วยการจัดกิจกรรมนันทนาการให้กับทุกคนได้มีการกระทำกิจกรรมร่วมกัน

3. ความสำคัญต่อชุมชนและสังคม

โดยธรรมชาติของมนุษย์เราจะอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มเป็นพวก ซึ่งมีความเป็นมาตั้งแต่สมัยโบราณดูได้จากการอพยพต่างๆ จะมาอยู่รวมกัน ทำกิจกรรมร่วมกัน และมีความสามัคคี ซึ่งกันและกันจนสืบทอดมาจนถึงทุกวันนี้ ปัจจุบันคนเราจะอยู่รวมกันด้วยการตั้งเป็นสมาคมหรือสโมสร เพื่อทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยเฉพาะกิจกรรมนันทนาการจะเป็นเครื่องมือและเป็นสื่อสัมพันธ์ให้สมาชิกได้รับความสนุกสนาน มีความสุขตามความต้องการ มีความเข้าใจ ความรัก และความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ยังเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่ดีต่อกัน ดังนั้น สมาคม สโมสร ชุมนุม องค์กร บริษัท ศูนย์การค้า และโรงงานต่างๆ จึงควรมีสถาบันกลางในหน่วยงานนั้นๆ เพื่อให้สมาชิกได้ใช้เวลาว่างเพื่อการพักผ่อนด้วยกิจกรรมนันทนาการ เช่น มีห้องนันทนาการสำหรับกิจกรรมเบาๆ มีการแข่งขันกีฬาเพื่อความสามัคคี จัดงานปาร์ตี้ งานปีใหม่ และกิจกรรมพิเศษในโอกาสต่างๆ เป็นต้น การที่สมาชิกในสังคมเดียวกันมีกิจกรรมร่วมกันย่อมจะเกิดผลดีต่อชุมชนหรือสังคมนั้นๆ อย่างน้อยก็ได้ความรัก ความสามัคคีในหมู่คณะอันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ดีต่อไป นอกจากนั้นยังเป็นการช่วยลดปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชนและสังคมได้ เช่น ลดปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการลักขโมย ปัญหายาเสพติด และปัญหาอบายมุข เป็นต้น

4. ความสำคัญต่อประเทศชาติ

ประเทศชาติจะมีความมั่นคง ก้าวหน้า และพัฒนาไปทางสร้างสรรค์ มีเศรษฐกิจที่ดีได้ ต้องขึ้นอยู่กับประชากรที่มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ การที่คนเราจะมีคุณภาพที่ดีนั้นพื้นฐานเบื้องต้นจะต้องเป็นคนที่มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง มีสมรรถภาพที่ดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ เมื่อคนเรามีความพร้อมทุกๆ ด้านในตัวแล้ว ย่อมจะทำประโยชน์ให้กับสังคมประเทศชาติต่อไป กิจกรรมนันทนาการหลายประเภทที่ช่วยทำให้คนเรามีสุขภาพกายที่เข้มแข็ง จิตที่สดชื่นแจ่มใส ไม่เครียดต่อการทำงานมีความสุขต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเหล่านี้ได้แก่ การเล่นกีฬาออกกำลังกาย การเล่นดนตรี งานอดิเรก และการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ นอกจากนี้ยังรวมถึงการบริการสังคมด้วย อาสาสมัคร ถ้าประเทศชาติใดมีประชากรที่มีคุณภาพดังกล่าว ย่อมจะส่งผลทำให้ประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้าและพัฒนาอื่นๆ ขึ้น ช่วยลดปัญหาต่างๆ ทั้งที่เป็นไปตามธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้เองที่เห็นถึงความสำคัญของนันทนาการที่มีต่อประเทศชาติ รัฐจึงมีนโยบายในการส่งเสริมแหล่งนันทนาการให้กับประชาชนทั้งในเรื่องเรื่องอำนวยความสะดวก สนามกีฬา แหล่งพักผ่อนหย่อนใจ วนอุทยาน และสวนสาธารณะ เป็นต้น ทั้งในระดับชุมชน ตำบล อำเภอและจังหวัด

5. ความสำคัญต่อนานาประเทศ

สังคมโลกปัจจุบันทำให้ประเทศต่างๆ มีความใกล้ชิดกันมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร ความสัมพันธ์ของแต่ละประเทศจะเกิดจากการเข้าร่วมกิจกรรม การติดต่อ การประสาน และการส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกัน สิ่งเหล่านี้อยู่บนพื้นฐานของความพอใจแห่งการเข้าร่วมและการแลกเปลี่ยน การร่วมมือ ความสนใจ ในอันที่จะก่อให้เกิดพัฒนา จะเห็นได้จากการเข้าร่วมแข่งขันกีฬาระหว่างประเทศ กีฬาโอลิมปิกเกม การประชุมสันนิบาตแห่งชาติ การช่วยเหลือประเทศด้อยพัฒนา และการเยี่ยมเยือนประเทศต่างๆ ของผู้นำแต่ละประเทศ นับว่าเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมสันติภาพและการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข นันทนาการเป็นเรื่องของการสร้างความสุขความพอใจที่จะทำให้ทุกคนมีชีวิตที่ปราศจากความขัดแย้ง

ประโยชน์และคุณค่าของนันทนาการ

สมบัติ กาญจนกิจ (2542 :43-45) ได้กล่าวถึงประโยชน์ไว้ดังนี้

1. ช่วยให้บุคคล และชุมชนได้รับความสุขสนุกสนาน มีความสุขในชีวิต และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
2. ช่วยให้บุคคล และชุมชนพัฒนาสุขภาพจิต และสมรรถทางกายที่ดี เกิดความสมดุลของชีวิต
3. ส่งเสริมการพัฒนาอารมณ์สุข กิจกรรมนันทนาการช่วยพัฒนาอารมณ์สุขรวมทั้งความสุขสนุกสนาน และความสุขสงบ ลดความเครียด ความวิตกกังวล ทำให้อารมณ์แจ่มใส และช่วยส่งเสริมให้รู้จักการพัฒนาการ ควบคุมอารมณ์ และบุคลิกภาพที่ดีอีกด้วย

4. ส่งเสริมในเรื่องการบำบัดรักษา กิจกรรมนันทนาการเพื่อการบำบัด เป็นกรรมวิธีและ กิจกรรมที่จะช่วยรักษาคนป่วย ทั้งทางด้านร่างกายและสุขภาพจิต เช่น งานอดิเรกประเภทประดิษฐ์ สร้างสรรค์ และช่วยส่งเสริมความหวัง ความคิดและการใช้เวลาว่างแก่คนป่วยซึ่งกำลังต่อสู้กับความทุกข์ทางกายหรือจิตกิจกรรมนันทนาการประเภทกีฬา นันทนาการช่วยส่งเสริมการพัฒนาร่างกาย กิจกรรมนันทนาการทางสังคมช่วยสร้างขวัญกำลังใจของคนป่วย

5. ส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์ และการทำงานเป็นทีม กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ช่วยให้บุคคลได้ แสดงออก และละลายพฤติกรรมของกลุ่ม สร้างเสริมคุณค่าทางสังคม ฝึกการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข กิจกรรมเกมกีฬา และกีฬาเพื่อการแข่งขัน และการอยู่ค่ายพักแรมช่วยฝึกการทำงานเป็น หมู่คณะลดความเห็นแก่ตัว เสริมสร้างความสามัคคี และความเข้าใจอันดีในหมู่คณะ

บัทเลอร์ (Butler 1959 : 14-15) ได้กล่าวถึงคุณค่าทางนันทนาการที่มีต่อมนุษย์ไว้พอสรุป ได้ดังนี้คือ

1. นันทนาการเป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์
2. นันทนาการ คือ ทางออกที่ดีของการแสดงออก และการพัฒนาตนเอง
3. สำหรับผู้ใหญ่ นันทนาการเป็นการแสดงออกในกิจกรรมต่างๆ และเป็นการคบหาสมาคมซึ่งกันและกัน
4. นันทนาการ เป็นวิธีหาความสุข ซึ่งจะช่วยให้เกิดความสุขในชีวิตกับการทำงาน การพักผ่อน ความรัก และความเคารพนับถือซึ่งกันและกัน

1.2 ความรู้เกี่ยวกับการผู้นำ

1.2.1 ความหมายของผู้นำ

ความหมายของผู้นำ ได้มีนักวิชาการให้ความหมายไว้หลายคน ซึ่งได้รวบรวมไว้ดังนี้
 นันทนา ธรรมบุตย์ (2538 : 23) ผู้นำ หมายถึง บุคคลที่มีอิทธิพลเหนือผู้อื่น ซึ่งอาจเป็นผู้ได้รับการเลือกตั้งจากสมาชิกในการทำใหกลุ่มดำเนินไปสู่ความสำเร็จ

ราตรี พัฒนรังสรรค์ (2542 : 222) ได้ให้ความหมายของผู้นำ หมายถึง สมาชิกกลุ่มผู้ที่มีบทบาทสำคัญกว่าผู้อื่นในด้านการนำผู้อื่น และการดำเนินกิจกรรมกลุ่มให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กลุ่มตั้งไว้

กู๊ด (Good . 1973 : 313) กล่าวว่า ผู้นำคือผู้ที่ได้รับการยกย่องหรือได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถในการนำหมู่คณะไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายในการทำงาน

ไฟด์เลอร์ (Fiedler . 1996 : 405) ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งและเลือกตั้งจากกลุ่มให้เป็นผู้นำหรืออาจจะเป็นผู้ที่มีอิทธิพลภายในกลุ่มและผู้นำยังเป็นผู้ที่มีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่นภายในกลุ่มเป็นจุดรวมของพฤติกรรมของสมาชิกภายในกลุ่มยังมีความสามารถเร่งเร้าให้เกิดความร่วมมือการปฏิบัติงานทำให้งานสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้

1.2.2 รูปแบบและพฤติกรรมของผู้นำ

พฤติกรรมของผู้นำจะเป็นปัจจัยสาเหตุที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมในการทำงานและต่อความพอใจของลูกน้อง และทำนองเดียวกันก็มีข้อสรุปอีกด้วยว่า ในสถานการณ์แวดล้อมบางอย่าง แบบของผู้นำที่แสดงออกมานั้นอาจเป็นผลสืบเนื่องมาจากพฤติกรรมของลูกน้องที่แสดงออกมาแล้วนั่นเอง (ธงชัย สันติวงษ์ . 2535 : 205)

ในการจำแนกประเภทของผู้นำ ได้มีผู้ให้ความเห็นในการแบ่งประเภทผู้นำไว้หลายคน ดังนี้

กวี วงศ์พุม (2539 : 35) แบ่งประเภทของผู้นำตามลักษณะการใช้อำนาจหน้าที่บริหารงานของผู้นำต่อผู้ร่วมงานออกเป็น 3 แบบ คือ

1. ผู้นำแบบเผด็จการหรือผู้นำแบบอัตตนิยม (Autocratic) เป็นผู้นำที่มีความเด็ดขาดถือเรื่องระเบียบวินัย กฎเกณฑ์ หรือข้อบังคับ เป็นหลักในการดำเนินงาน การตัดสินใจต่างๆ ขึ้นอยู่กับผู้นำแต่เพียงผู้เดียว
2. ผู้นำแบบประชาธิปไตย (Democratic) เป็นผู้นำที่ยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่นสามารถตัดสินใจในทุกสถานการณ์ด้วยความรู้ ประสบการณ์ต่างๆ ที่มีอยู่โดยรอบคอบ
3. ผู้นำแบบตามสบาย (Laissez-faire) เป็นผู้นำที่ไปเรื่อยๆ มีความอ่อนไหวไปตามสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นซึ่งผู้นำประเภทนี้จะเป็นผู้นำที่เป็นที่รักของหน่วยงาน

สมพงษ์ เกษมสิน (2523 : 330) ได้จำแนกประเภทผู้นำออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ผู้นำประเภทนิเสธ (Negative leadership) หมายถึง ผู้นำที่ใช้วิธีการบริหารไปในทางที่ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงานเกิดความเกรงกลัว จำเป็นต้องปฏิบัติตามแนวทางที่ผู้นำต้องการ โดยอาศัยอำนาจเป็นเครื่องมือ ผู้นำประเภทนี้จัดได้ว่าลักษณะเป็นเผด็จการหรือรวมอำนาจมากที่สุด

2. ผู้นำแบบประเภทปฏิฐาน (Positive leadership) หมายถึง ผู้นำที่ใช้วิธีการบริหารไปในทางที่ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงานได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น และสามารถจงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงานเห็นคล้อยตามแนวทางปฏิบัติงานของผู้นำ ผู้นำประเภทนี้มีลักษณะเป็นประชาธิปไตย ให้เสรีภาพแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

ในการจำแนกพฤติกรรมของผู้นำ ได้มีผู้ให้ความเห็นในการแบ่งพฤติกรรมผู้นำไว้หลายคน ดังนี้

ประติษฐ์ คุณรัตน์ (2539 : 86-89) แบ่งลักษณะการทำงานออกเป็น 4 แบบคือ

1. ผู้นำแบบเจ้าระเบียบ (Regulative leaders) คือผู้นำแบบที่ถือระเบียบแบบแผนเป็นหลัก ไม่ชอบเปลี่ยนแปลงคล้ายผู้นำแบบอัตตนิยม การบังคับบัญชาเป็นแบบ เจ้านาย-ลูกน้อง
2. ผู้นำแบบจงใจ (Directive leaders) คล้ายผู้นำแบบอัตตนิยม เป็นผู้นำแบบสั่งการ ไม่ยอมอธิบายลูกน้อง เป็นการแสดงในบรรยากาศที่เต็มไปด้วยความหวาดกลัว การติดต่อกับลูกน้องเป็นไปในรูปพิธีการ

3. ผู้นำแบบจูงใจ (Persuasive leaders) นิยมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาร่วมมือพิจารณาเพื่อแสดงความคิดเห็น การทำงานมักเป็นไปในรูปแบบกลุ่ม ผลสำเร็จเป็นของส่วนรวม

4. ผู้นำแบบร่วมใจ (Participative leaders) คล้ายผู้นำแบบจูงใจ แต่ในการทำงานมีทั้งคนที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ผู้นำแบบนี้ต้องชักจูงทุกคนให้มีส่วนร่วมในการทำงานเพื่อหมู่คณะ ใช้วิธีร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติตามข้อตกลงที่กำหนดไว้

ฟลิทซ์แมนและแฮริส (Muchinsky . 1987 : 502-503 ; อ้างอิงจาก Fleishman and Harris . 1962) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำแบบผู้นำมุ่งคนและพฤติกรรมแบบมุ่งงาน ดังนี้

1. พฤติกรรมผู้นำแบบผู้นำมุ่งคนหรือมุ่งมนุษยสัมพันธ์ (Consideration or person-orientation) หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเชื่อถือกันและกัน การยกย่องการยอมรับ ให้ความอบอุ่นใจ ที่เน้นความห่วงใยต่อสมาชิกกลุ่มว่าได้รับการตอบสนองความต้องการหรือไม่ การมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของงาน การตัดสินใจ การใช้การสื่อสารสองทาง โดยสรุปคือ พฤติกรรมที่มุ่งไปทางมนุษยสัมพันธ์

2. พฤติกรรมแบบมุ่งงาน หรือมุ่งริเริ่มโครงสร้างงาน (Initiating structure or task-orientation) หมายถึง พฤติกรรมซึ่งผู้นำจัดระเบียบงาน การสั่งงาน การคาดหมายว่าใครควรจะมีบทบาทการวางแผน การหาวิธีทำงานให้เป็นผลสำเร็จ โดยสรุปคือพฤติกรรมที่มุ่งทำงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรหรือกลุ่มนั่นเอง

1.3 ผู้นำนันทนาการ

ความหมายของผู้นำนันทนาการ

มีผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความหมายของผู้นำนันทนาการไว้มากมาย ผู้วิจัยขอเสนอความหมายของผู้นำนันทนาการ ดังต่อไปนี้

กำโชค เผือกสุวรรณ (2538 : 20) ให้คำจำกัดความของผู้นำนันทนาการไว้คือบุคคลที่อยู่ในตำแหน่งที่มีอิทธิพลของกลุ่มสมาชิก อันจะส่งเสริมให้สมาชิกได้พัฒนาอารมณ์ จิตใจ และสังคมที่สนุกสนาน ร่าเริง เบิกบาน โดยอาศัยขบวนการต่างๆ ของกิจกรรมนันทนาการเป็นสื่อสู่เป้าหมาย และต้องมีหน้าที่ดังนี้

1. จัดอำนวยการนันทนาการ วางแผนและวางนโยบายดำเนินกิจกรรมนันทนาการในรูปแบบโครงการนันทนาการ
2. แนะนำให้ความรู้เชิงปฏิบัติ เชิงวิชาการแก่ผู้นำระดับต่างๆ รวมทั้งสมาชิกของกลุ่ม
3. สอน แนะนำกิจกรรมทักษะด้านนันทนาการให้กับสมาชิกกลุ่มสมาชิก
4. อำนวยความสะดวกและจัดหาเพิ่มเติมสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ
5. ดูแลรักษา อุปกรณ์ต่างๆ ให้มีสภาพดี ใช้ได้ทุกโอกาส
6. ดูแลและรักษาความปลอดภัยผู้ร่วมกิจกรรมนันทนาการ

7. เป็นที่ปรึกษาพึงพาได้ของสมาชิก

คณิต เขียววิชัย (2529 : 163) ได้ให้ความหมายว่า ผู้นำนันทนาการ หมายถึง ผู้ที่ทำให้กระบวนการต่าง ๆ ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจจะเป็นกลุ่มหรือทำร่วมกับคนอื่น ๆ หรือชักนำให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมหรือเป็นผู้ตัดสินใจเปลี่ยนแปลงบางสิ่งบางอย่าง เพื่อให้โครงการดำเนินไปด้วยดี

อุดร รัตนภักดิ์ (2529 : 38) กล่าวว่าผู้นำนันทนาการ หมายถึง บุคคลที่มีบทบาทหน้าที่ดังนี้

1. แนะนำ จัดการ บริการ กิจกรรมนันทนาการแก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรม
2. มีหน้าที่วางโครงการและนำแผนดำเนินงานกิจกรรมนันทนาการ
3. มีหน้าที่สอน หรือฝึกฝน หรือนิเทศในทางนันทนาการแก่ผู้ที่สนใจ
4. มีหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้แก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ความสำคัญของผู้นำนันทนาการ

จากที่ สหายพล มีชนิก (2548 : 24) ได้กล่าวเกี่ยวกับความสำคัญของผู้นำนันทนาการไว้ คือกิจกรรมนันทนาการทุกกิจกรรมจะดำเนินกิจกรรมไปได้ จะต้องมีความเป็นผู้นำดำเนินการซึ่งหมายถึงผู้นำนันทนาการ มีความสำคัญของการเป็นผู้นำนันทนาการ ดังนี้

1. เป็นแกนหลักในการดำเนินกิจกรรมนันทนาการ
2. เป็นผู้สอนหรือถ่ายทอดให้เกิดกิจกรรมนันทนาการ
3. เป็นผู้นำในการประสานงานและการแก้ไขปัญหา
4. เป็นผู้ควบคุม กระตุ้นและสร้างความเข้าใจ
5. เป็นผู้ประเมินกิจกรรมนันทนาการได้ดีที่สุด

คุณลักษณะของผู้นำนันทนาการ

คุณลักษณะของผู้นำนันทนาการ มีองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ประการ คือ

1. คุณลักษณะส่วนตัว เป็นลักษณะทางธรรมชาติที่ติดตัวมากับมนุษย์ทุกคน รวมทั้งได้รับการขัดเกลาอบรมจากสถานศึกษาให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งความรู้และความดี เป็นสิ่งช่วยสร้างความสำเร็จให้กับตนเอง องค์กรธุรกิจ อันได้แก่ คุณลักษณะต่อไปนี้ คือ

1.1 บุคลิกภาพ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกทั้งทาง กริยา ท่าทางและจิตใจ เป็นที่นิยมแก่ผู้พบเห็น มีสุขภาพดี มีการแต่งกายได้สง่างาม มีความสุภาพอ่อนน้อม ชยัน อดทน มีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้จักปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาจากการเลี้ยงดูของครอบครัว และจากครู – อาจารย์ รวมทั้งการเอาใจใส่ปรับปรุงด้วยตนเองอันจะก่อให้เกิดความก้าวหน้าในอาชีพ เป็นที่ไว้วางใจ รักใคร่ของเพื่อนร่วมงาน

เกย์ตัน (Guyton. 1969 : 365-369) ได้กล่าวถึง บุคลิกลักษณะที่ทำให้บุคคลมีความน่าสนใจไว้ 12 ประการ ดังต่อไปนี้

1. มีความปรารถนาแรงกล้าที่จะทำสิ่งใดให้ประสบผลสำเร็จ หากเขามีความกระตือรือร้นไม่จำกัดอันเป็นแรงขับเคลื่อน จูงใจ ความทะเยอทะยาน

2. มีความเพียรพยายามสามารถเอาชนะอุปสรรคที่ขวางกั้นได้
3. มีความกล้าที่จะเริ่มต้นทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด
4. มีความศรัทธาต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อองค์กรธุรกิจ
5. มีความซื่อสัตย์ มั่นคง แม้จะใช้เวลานานกว่าจะประสบความสำเร็จได้
6. มีความคิดสร้างสรรค์ ค้นหาสิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ
7. มีความยุติธรรม ไม่คำนึงถึงพรรคพวก
8. มีความสามารถมองเห็นสิ่งรอบตัวด้วยความถูกต้อง แม่นยำ
9. มีความยืดหยุ่น สามารถยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้ตามความจำเป็น
10. มีวินัยแห่งตน สามารถบังคับควบคุมตนเองได้
11. มีความแน่วแน่เด็ดขาด กล้าตัดสินใจ
12. มีความจำดี จำสิ่งต่างๆ ได้แม่นยำ

บุคลิกภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญในการสรรหาบุคคลเข้าทำงานขององค์กร เพราะเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกมาทำให้เป็นที่พอใจแก่บุคคลที่พบเห็น

1.2 มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถในการปรับตัวและทำงานร่วมกับผู้อื่น เนื่องจากการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรธุรกิจต้องมีความร่วมมือ ร่วมใจกัน ช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน มีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างเพื่อนร่วมงาน มนุษยสัมพันธ์เป็นเครื่องมือชั้นเดียวเท่านั้นที่สร้างสันติในกลุ่ม จะก่อให้เกิดความรัก ความเข้าใจในกันและกัน นำไปสู่การประสานงานเพื่อพัฒนาสถาบัน (เต็มสิริ บุญยสิงห์. 2530 : 12) ปรชญาณมนุษยสัมพันธ์เชื่อว่า ถ้ามนุษย์ร่วมมือร่วมใจกันได้ดีที่สุดแล้ว สังคมหรือหน่วยงานนั้นย่อมจะมีคุณภาพอยู่ที่ดีที่สุด มีประสิทธิภาพในการทำงานที่ดีที่สุดด้วย มนุษยสัมพันธ์ก่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างมวลสมาชิก ก่อให้เกิดความสำเร็จในการทำงานและก่อให้เกิดผลดี ดังต่อไปนี้ (พะยอม วงศ์สารศรี. 2539 : 5)

- 1) มนุษยสัมพันธ์ ช่วยให้อุบัติการทำงานร่วมกัน มีความเข้าใจกันดี ซึ่งส่งผลให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงาน ทำให้งานที่ทำประสบผลสำเร็จ
- 2) มนุษยสัมพันธ์ ช่วยให้ผู้มีมนุษย์มีความรู้สึกที่ดีแก่กันและกัน มีความสุข ซึ่งความสุขในที่นี้จะเป็นดัชนีทางให้บุคคลมีบุคลิกภาพที่ร่าเริงแจ่มใส ทำงานด้วยความพึงพอใจ
- 3) มนุษยสัมพันธ์ ช่วยให้ผู้มีมนุษย์มีขวัญและกำลังใจที่จะดำเนินชีวิตอยู่ต่อไปเพราะรู้สึกว่าสังคมนั้นน่าอยู่ มีเพื่อนไม่โดดเดี่ยว
- 4) มนุษยสัมพันธ์ ติดต่อกันถ่ายทอดที่ดีระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทำให้ไม่เกิดความขัดแย้งหรือความไม่เข้าใจกัน

กล่าวโดยสรุป คุณลักษณะของมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ก็คือ คุณลักษณะของบุคคลที่ร่วมปฏิบัติงานในองค์กรด้วยไม่ตรีจิต เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ อ่อนน้อมถ่อมตนกับเพื่อนร่วมงานเพื่อสร้าง

บรรยาภาคนันท์มิตรในการปฏิบัติงานและพร้อมที่จะอุทิศพลังกายพลังใจ เพื่อการบรรลุผลสำเร็จขององค์กรเป็นสำคัญในอันที่จะนำไปสู่ลักษณะที่ผู้ประกอบการธุรกิจต้องการ

1.3 เจตคติต่องาน หมายถึง ความรู้สึกของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่ง สิ่งใด อาจเป็นด้านดีหรือไม่ดี เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย พอใจหรือไม่พอใจ ถ้าเป็นด้านดีจะมีความชื่นชมพอใจ ถ้าเป็นด้านไม่ดีจะก่อให้เกิดการขัดแย้ง และต่อต้านในที่สุด ทศนคติ คือความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งหนึ่ง เช่น ทศนคติที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน ต่อหน้าที่ ต่ออาชีพ ต่อลูกค้า ซึ่งทศนคติที่ดีควรเป็นทศนคติเชิงบวก เพื่อสร้างความก้าวหน้าให้แก่องค์กรธุรกิจ (พูนทรัพย์ นพวงษ์ ณ อยู่ชยา. 2536 : 11)

2. คุณลักษณะทางวิชาชีพ เป็นลักษณะที่ได้รับการหล่อหลอมมาจากประสบการณ์ต่างๆ โดยเฉพาะการศึกษาเล่าเรียนในหลักสูตร สาขานันท์นาการ หรือศึกษาอบรมเฉพาะวิชาชีพ นันท์นาการจากสถาบันการศึกษาต่างๆ อันได้แก่ ความรู้พื้นฐาน ความรู้ความสามารถทั่วไปในวิชาชีพนันท์นาการ ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานสำนักงาน ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติทักษะกิจกรรมนันท์นาการ

หน้าที่ของผู้นำนันท์นาการ

ผู้นำนันท์นาการที่ดีต้องปฏิบัติหน้าที่ตามที่หน่วยงานหรือผู้บริหาร ผู้จัดการหรือผู้มีอำนาจเหนือกว่าเป็นผู้กำหนดตามแผนงานต่างๆ และควรต้องทำหน้าที่อย่างผู้มีความรับผิดชอบสูง ซึ่ง เจฟฟรีย์ รูบิน (กาโซค เผือกสุวรรณ 2538: 22-23; อ้างอิงจาก Jeffrey Rubin. 1976) หน้าที่โดยทั่วๆ ไป ของผู้นำนันท์นาการนั้นมีดังต่อไปนี้

1. กำหนดนโยบายของกลุ่มและช่วยให้กลุ่มบรรลุเป้าหมายโดยวางแผนดำเนินการประสานงานให้สมาชิกร่วมมือกันทำกิจกรรมบรรลุเป้าหมาย
 2. ช่วยให้กลุ่มอยู่โดยลดความเครียด จัดความขัดแย้งต่างๆ และสร้างความสามัคคีร่วมกัน
 3. เป็นจุดรวมใจและเป็นแบบอย่างที่ดีของสมาชิก
 4. เป็นที่ระบายอารมณ์ของสมาชิก
 5. เป็นตัวแทนของกลุ่มในการติดต่อสัมพันธ์
 6. เป็นผู้ให้ความรู้ ความเข้าใจ และแนะนำช่วยเหลือให้สมาชิกของกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย
 7. เป็นผู้นำหรือสาริต หรือแสดงรูปแบบท่าทางให้สมาชิกทำตาม เลียนแบบ
- จรินทร์ ธานีรัตน์ (2536: 43) ได้กล่าวถึงหน้าที่โดยตรงของผู้นำนันท์นาการไว้ดังนี้
1. จัดอำนวยการกิจกรรมนันท์นาการ ตั้งแต่วางแผนนโยบาย วางแผนและปฏิบัติภารกิจตามแผนงาน โครงการนั้นจนจบกิจการ
 2. แนะนำให้ความรู้ในเชิงปฏิบัติการ เชิงวิชาการนันท์นาการแก่ผู้ร่วมทีมงาน และสมาชิกอย่างสมบูรณ์
 3. สอน และฝึกฝนทักษะกิจกรรมนันท์นาการ

4. ควบคุมดูแลรักษาความปลอดภัยในระหว่างปฏิบัติกิจกรรมนั้นหนาของการของสมาชิก
5. ควบคุมดูแลรักษาอุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้มีสภาพพร้อมใช้งานได้

ตลอดเวลา

6. เป็นจุดรวมการพึ่งพาของสมาชิก

ทฤษฎีผู้นำกับการเป็นผู้นำนั้นหนาของการ

ในส่วนของทฤษฎีผู้นำนั้นหนาของการนั้น จะนำทฤษฎีผู้นำที่เกี่ยวข้องและนำไปใช้กับการเป็นผู้นำนั้นหนาของการ ประกอบด้วย

1. ทฤษฎีคุณลักษณะผู้นำหรือทฤษฎีอุปนิสัย (Trait theory) ซึ่งทฤษฎีนี้ฮอดเกตต์ส (Hodgetts. 1999) อ้างถึง ยงยุทธ เกษสาคร (2544 : 70) ได้อธิบายว่า บุคคลเป็นผู้นำเพราะผู้นั้นมีบุคลิกลักษณะและความสามารถที่เหมาะสมกับการเป็นผู้นำ ทฤษฎีคุณลักษณะผู้นำ กล่าวถึงคุณลักษณะที่เด่นในการเป็นผู้นำ คือ

- 1.1 มุ่งเน้นความรู้ความสามารถในการดำเนินกิจกรรมที่เป็นเป้าหมายและนโยบายของกลุ่ม
- 1.2 สนใจเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มด้วยใจรัก
- 1.3 ได้รับการยอมรับจากสมาชิกในกลุ่มที่จะทำกิจกรรมร่วมกัน

2. ทฤษฎีวงจรชีวิตของผู้นำ (Life-cycle theory of leadership) (Hersey and Blanchard . 1982) อ้างถึง สุรพล พยอมแย้ม (2545 : 88) ทฤษฎีวงจรชีวิตผู้นำ จะเน้นถึงพฤติกรรมที่แสดงออกมากกว่าท่าทีความรู้สึก โดยที่พฤติกรรมทั้งสองด้านนี้ จะมีผลต่อกิจกรรมมากน้อยเพียงใด ยังขึ้นกับสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งพิจารณาถึงสภาพของวุฒิภาวะในการปฏิบัติงานของแต่ละคนด้วย ซึ่งวุฒิภาวะในทฤษฎีนี้จะหมายถึง ความสามารถ (Ability) และความมุ่งมั่น (Willingness) ของแต่ละบุคคลที่จะรับผิดชอบต่อการกำหนดทิศทางและการกระทำของตนเองและวุฒิภาวะในการปฏิบัติงาน (Job Maturity) และวุฒิภาวะทางจิตใจ (Psychological Maturity)

3. ทฤษฎีภาวะผู้นำที่อาร์ชี (TRC Leadership Theory) ยุกส์ (Yukl . 1997) อ้างถึง สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2545 : 161) เรียกทฤษฎีที่เขาพัฒนาขึ้นด้วยตัวอักษรย่อ TRC ซึ่งมาจาก Task-Relations-Change ที่เป็นพฤติกรรมของผู้นำแต่ละด้าน มีความสำคัญต่อความมีประสิทธิภาพของผู้นำในยุคที่สภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงปัจจุบัน ได้แก่

3.1 พฤติกรรมที่มุ่งงาน (Task-oriented behavior) เป็นพฤติกรรมของผู้นำที่เกี่ยวข้องกับการทำงานให้สำเร็จ การใช้ทรัพยากรและบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ การรักษาความมั่นคงและความน่าเชื่อถือในการดำเนินกิจกรรม โดยมีพฤติกรรมหลักของผู้นำที่ใช้ ได้แก่ การวางแผน การจัดกลุ่ม รวมถึงพฤติกรรมที่เรียกว่ามุ่งกิจสัมพันธ์ (Initiation structure)

3.2 พฤติกรรมที่มุ่งความสัมพันธ์ (Relations-oriented behavior) เป็นพฤติกรรมของผู้นำที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงความสัมพันธ์และช่วยเหลือผู้อื่น โดยเน้นความร่วมมือและการทำงานเป็นทีม การเพิ่มความพึงพอใจในงานแก่ผู้ร่วมกิจกรรมมากขึ้น โดยมีพฤติกรรมหลักของผู้นำ

ที่ใช้ ได้แก่ การให้การสนับสนุน การปรับปรุงพัฒนา การให้การยอมรับ การให้คำปรึกษา กิจกรรมในกลุ่มนี้มีความคล้ายคลึงกับด้านพฤติกรรมที่มุ่งเน้นมิตรสัมพันธ์ (Consideration)

3.3 พฤติกรรมที่มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลง (Change-oriented behavior) เป็นพฤติกรรมของผู้นำที่เกี่ยวกับการปรับปรุงการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ การปรับตัวให้เข้าการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญของวัตถุประสงค์ของกระบวนการและของการบริการ โดยมีพฤติกรรมหลักของผู้นำที่ใช้ ได้แก่ การตรวจสอบอย่างละเอียดและแปลความหมายเหตุการณ์ภายนอก การกระตุ้นส่งเสริมและอำนวยความสะดวกให้เกิดความอยากรทดลอง และการสร้างพันธมิตรเพื่อให้การสนับสนุนและเข้าร่วมการเปลี่ยนแปลง

จริยธรรมในการเป็นผู้นำนันทนาการ

การเป็นผู้นำนันทนาการ นอกจากต้องมีความรู้ความสามารถทางด้านนันทนาการ และด้านการเป็นผู้นำแล้ว ผู้นำนันทนาการยังต้องมีจริยธรรมในการเป็นผู้นำนันทนาการด้วย ดังที่สหายพล มีชนิก (2548 : 40-42) ได้กล่าวว่า จริยธรรมของผู้นำนันทนาการ อาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ จริยธรรมของตัวผู้นำนันทนาการกับจริยธรรมในการดำเนินกิจกรรม

จริยธรรมของตัวผู้นำนันทนาการ ได้แก่ คุณธรรมที่มีอยู่ในตัวผู้นำนันทนาการ ซึ่งใช้ในการดำเนินชีวิต อาทิ ความรอบคอบ ความกล้าหาญ การรู้จักประมาณ การมีความยุติธรรม ตลอดจนจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพซึ่งต้องรู้จักการวิธีรักษาสุขภาพทางกายและสุขภาพทางจิต นอกจากนี้ยังมีจริยธรรมเกี่ยวกับการใช้เสรีภาพซึ่งหมายถึงการรู้จักใช้เสรีภาพอย่างถูกต้อง การเคารพความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

จริยธรรมในการดำเนินกิจกรรมเป็นคุณธรรมเหนือหลักปฏิบัติงานต่าง ๆ ที่พึงประสงค์ตามวิชาชีพ หรืองานที่รับผิดชอบ ซึ่งลักษณะการจัดกิจกรรมนันทนาการ เป็นการนำเสนอในรูปของงานบริการ ซึ่งหมายถึง การบริการแก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมให้มีความสุข ได้สาระจากกิจกรรมนันทนาการ โดยอาจกล่าวได้ว่าจริยธรรมในการดำเนินกิจกรรมเป็นการมุ่งให้บริการด้านกิจกรรมที่ดี ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริต มุ่งสร้างความพอใจให้กับผู้ร่วมกิจกรรมด้วยจิตสำนึกในบทบาทหน้าที่ของผู้นำนันทนาการ

การเป็นผู้นำนันทนาการจึงควรมีจริยธรรมในการเป็นผู้นำนันทนาการ ดังนี้

1. ตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบ
2. มีความซื่อสัตย์สุจริต
3. ความรู้จักประมาณตน
4. ความเข้าใจในเพื่อนมนุษย์
5. ความเมตตาปรารถนาให้ผู้อื่นมีความสุข
6. ความประพฤติและกิริยามารยาทที่ดี
7. ความเอาใจใส่ในการปฏิบัติงาน
8. การตรงต่อเวลา

9. การไม่ตำหนิหรือใส่ร้ายป้ายสีผู้อื่น

ทั้งนี้ผู้นำนั้นหนทางการควรหลีกเลี่ยงการกล่าวถึงเรื่องต่อไปในการดำเนินกิจกรรม

นั้นหนทางการ

1. ไม่ควรพูดหรือวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับการเมือง (Don't say politer) เพราะการเมืองเป็นเรื่องความพึงพอใจของแต่ละคนตามวิถีประชาธิปไตย การนำมาพูดอาจเกิดข้อถกเถียงกันไม่จบและบาดหมางกัน

2. ไม่ควรพูดเรื่องความเชื่อ ศาสนา (Don't say relegion) ในลักษณะการเปรียบเทียบหรือให้ร้ายศาสนาบางศาสนา เนื่องจากศาสนาเป็นเรื่องความเชื่อศรัทธาของแต่ละบุคคลที่มีความแตกต่างกันไป ไม่เกี่ยวข้องกับการทำกิจกรรมนั้นหนทางการ การพูดจาในเรื่องนี้จะนำมาซึ่งความแตกแยกขัดแย้งและความไม่พอใจในที่สุด

3. ไม่ควรนำเรื่องส่วนตัวของผู้ร่วมงานหรือผู้ร่วมกิจกรรมนั้นมาพูด (Don't say private affair) การนำเรื่องส่วนตัวมาพูดมาว่าทางดีหรือไม่ดีก็ตาม เป็นเรื่องที่ไม่สมควรนำมาพูดต่อหน้าผู้อื่น เพราะจะทำให้ผู้อื่นเกิดความเข้าใจผิด

4. ไม่ควรนำเรื่องส่วนตัวของผู้นำนั้นหนทางการ มาเล่าให้สมาชิกผู้ร่วมกิจกรรมฟัง (Don't say your own privaet affair) เพราะการนำเรื่องส่วนตัวของตนเองมาพูดให้ผู้อื่นฟังย่อมจะเกิดผลร้ายมากกว่าผลดี เช่น ผู้ฟังนี้กว่ายทนต์หม่นท่น หรือเกิดความรำคาญไร้สาระ เป็นต้น

เทคนิคและวิธีการเป็นผู้นำนั้นหนทางการ

เทคนิคและวิธีการเป็นกฤษฎาสำคัญที่จะนำไปสู่เป้าหมายของการจัดดำเนินการของกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพนับเป็นศาสตร์และศิลปะที่จะต้องเรียนรู้อย่างข้ดลน ซึ่งสมควร โพธิ์ทอง (2542 : 22) ได้สรุปดังนี้ ผู้นำนั้นหนทางการจะต้องเป็นบุคคล ต้องมีเทคนิคและวิธีการที่สำคัญ คือ

1. ต้องมีความรู้ความเข้าใจในลักษณะธรรมชาติของวิชาชีพนั้นหนทางการ โดยเฉพาะหลักพื้นฐานของนั้นหนทางการปรัชญา และหลักการจัดการของกิจกรรมนั้นหนทางการโดยละเอียด

2. ต้องศึกษาวิธีการปฏิบัติกิจกรรมนั้นหนทางการทุกชนิด และฝึกปฏิบัติการเป็นผู้นำกิจกรรมนั้นๆ จนชำนาญและมั่นใจที่จะนำไปถ่ายทอดต่อไปได้

3. ฝึกฝนตนเองบ่อยๆ และเน้นเป็นอย่างยิ่งเกี่ยวกับบุคลิกภาพ ท่าทาง

4. เสริมสร้างสมรรถภาพทางกายให้สมบูรณ์อยู่เสมอ

5. ฝึกฝนและพัฒนาสมรรถภาพของจิตใจให้เป็นผู้ที่มีจิตดี จิตสบายและจิตสามารถ

6. ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์

7. ศึกษาและฝึกฝนการเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์

8. มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพนั้นหนทางการ

9. รู้จักและเรียนรู้วิธีการครองใจคน

10. มีความรู้และสามารถในการบริหารตนเอง

11. มีเทคนิคทักษะแห่งการเป็นครู

1.4 ความหมายและองค์ประกอบของความคิดเห็น

ความหมายของความคิดเห็น

ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกของแต่ละบุคคลที่จะพิจารณาข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งได้มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายของความคิดเห็นไว้ดังนี้

อุทัย หิรัญโต (2519 : 80-81) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นของคนที่หลายระดับ คือ อย่างผิวเผินอย่างลึกซึ้งก็มี สำหรับความคิดเห็นที่เป็นทัศนคตินั้นเป็นความคิดเห็นอย่างลึกซึ้งและติดตัวไปเป็นเวลานาน เป็นความคิดเห็นทั่วๆ ไป ไม่เฉพาะอย่าง ซึ่งมีประจำตัวของบุคคลทุกคน ความคิดเห็นที่ไม่ลึกซึ้งและเป็นความคิดเห็นเฉพาะอย่างและมีอยู่ในเวลาอันสั้นเรียกว่า Opinion เป็นความคิดเห็นประเภทหนึ่งที่ไม่ตั้งอยู่บนรากฐานของพยานหลักฐานที่เพียงพอแก่การพิสูจน์ มีความรู้แห่งอารมณ์น้อย และเกิดขึ้นได้ง่ายแต่ก็สลายตัวเร็ว

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526 : 13) กล่าวว่า ความคิดเห็นถือว่าการแสดงออกด้านเจตคติอย่างหนึ่ง แต่การลงความคิดเห็นนั้นมักมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ และเป็นส่วนที่พร้อมจะปฏิบัติการเฉพาะอย่างต่อสถานการณ์ภายนอก

จิตตินันท์ เดชะคุปต์ (2538 : 5) กล่าวว่า ความหมายของความคิดเห็น (Opinion) หมายถึง การแสดงออกถึงความเชื่อบางอย่าง เจตคติบางอย่างและค่านิยมของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของการกระทำอาจไม่สอดคล้องกับการแสดงออกทางความคิดเห็นต่อสิ่งนั้น

1.2 อิทธิพลของความคิดเห็น (ธีระพร อูวรรณโณ. 2529 : 51-54) กล่าวว่า อิทธิพลที่มีต่อความเห็นมีดังนี้

1.2.1 อิทธิพลจากพ่อแม่ เป็นแหล่งที่มีอิทธิพลสูงสุด โดยเฉพาะในวัยเด็ก ซึ่งกำลังจะมีการพัฒนาทางด้านค่านิยม ความเชื่อ และความรู้สึกนึกคิดออกมาในกรอบของครอบครัวที่มีพ่อแม่เป็นผู้มีอำนาจให้คุณ เมื่อทำความดีและมีอำนาจให้โทษเมื่อทำสิ่งไม่ดี หรือสิ่งที่พ่อแม่ไม่เห็นด้วย

1.2.2 อิทธิพลจากกลุ่มต่างๆ ในสถานศึกษา เช่น ครูและเพื่อน ก็มีอิทธิพลต่อความเห็น

1.2.3 อิทธิพลจากประสบการณ์ส่วนตัว นักจิตวิทยาสกุล ด้านจิตวิเคราะห์ เน้นเรื่องประสบการณ์ในวัยเด็กว่ามีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคคล รวมทั้งการพัฒนาความเห็นของบุคคลด้วย โดยเฉพาะประสบการณ์ที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับความรุนแรงและกระทบกระเทือนในบุคคลได้นาน

1.2.4 อิทธิพลจากสื่อมวลชน เช่น การโฆษณาประชาสัมพันธ์ต่างๆ ที่พยายามเปลี่ยนความคิดเห็นของคนให้หันไปนิยมผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่ต้องการให้เข้าไปจำหน่ายให้กับกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการ

1.3 ความสำคัญของความคิดเห็น การศึกษาความคิดเห็นเป็นการศึกษาความรู้สึกของบุคคล กลุ่มคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่ละคนจะแสดงความเชื่อและความรู้สึกใดๆ ออกมาโดยการพูด

การอ่าน การเขียน เป็นต้น ความคิดเห็นจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงาน การกำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการต่างๆ หรือการเปลี่ยนแปลงระบบงาน รวมทั้งการฝึกหัดการทำงานด้วย เพราะจะทำให้แนวทางการดำเนินงานต่างๆ บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเกิดความพึงพอใจต่อผู้ร่วมงานด้วย

องค์ประกอบของความคิดเห็น

ไทรแอนดิส (Triandis, 1971 : 2-3) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของความคิดเห็นไว้ว่า สามารถแบ่งได้ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านความรู้ ได้แก่ ความรู้ความคิดที่บุคคลมีต่อสิ่งเร้า ซึ่งอาจเป็นบุคคล หรือสภาวะการณ์ใดๆ ความรู้ ความคิด ดังกล่าวจะเป็นส่วนกำหนดทิศทางของความคิดเห็นของบุคคล กล่าวคือ ถ้าบุคคลมีความรู้และการติดต่อกับสิ่งเร้าครบถ้วนแล้ว บุคคลจะมีความเห็นต่อสิ่งเร้าในทางบวก

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก ได้แก่ อารมณ์ หรือความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่ง ความรู้สึกดังกล่าวจะกำหนดทิศทางความคิดเห็น คือถ้ามีความรู้สึกดี บุคคลก็จะมีความเห็นทางบวกต่อสิ่งนั้น แต่ถ้ามีความรู้สึก ไม่ดีต่อสิ่งนั้น บุคคลก็จะมีความเห็นในทางลบ

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม ได้แก่ พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกต่อสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่ง พฤติกรรมดังกล่าวจะแสดงความคิดเห็นของบุคคล คือ ถ้าแสดงออกอย่างชัดเจน แสดงว่ามีความคิดเห็นเป็นบวกเป็นลบแน่นอน

ธีระพร อูวรรณโณ (2529: 51-54) กล่าวว่า อิทธิพลที่มีต่อความเห็น มีดังนี้

1. อิทธิพลจากพ่อแม่ เป็นแหล่งที่มีอิทธิพลสูงสุด โดยเฉพาะในวัยเด็ก ซึ่งกำลังจะมีการพัฒนาทางด้านค่านิยม ความเชื่อ และความรู้สึกนึกคิดออกมาในกรอบของครอบครัวที่มีพ่อแม่ เป็นผู้ชี้แนะให้ถูก เมื่อทำความดีและมีอำนาจให้โทษเมื่อทำสิ่งไม่ดี หรือสิ่งที่พ่อแม่ไม่เห็นด้วย

2. อิทธิพลจากกลุ่มต่างๆ ในสถานศึกษา เช่น ครูและเพื่อน ก็มีอิทธิพลต่อความเห็น

3. อิทธิพลจากประสบการณ์ส่วนตัว นักจิตวิเคราะห์ เน้นเรื่องประสบการณ์ที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับความรุนแรงและกระทบกระเทือนในบุคคลได้นาน

4. อิทธิพลจากสื่อมวลชน เช่น การโฆษณาประชาสัมพันธ์ต่างๆ ที่พยายามเปลี่ยนความคิดเห็นของคนให้หันไปนิยมผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่ต้องการให้เข้าไปจำหน่ายให้กับกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการ

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่าความคิดเห็นหมายถึง การที่บุคคลได้รับสภาวะการณ์รอบตัวเข้าไป นำไปประมวลกับความรู้ที่มีอยู่ ซึ่งรวมอิทธิพลต่างๆ ที่มี เช่น พ่อ แม่ กลุ่มต่างๆ ในสถานศึกษา ประสบการณ์ส่วนตัว สื่อมวลชน ฯลฯ และแสดงพฤติกรรมออกมาในทางความคิดต่อสิ่งนั้น ซึ่งองค์ประกอบของความคิดเห็นจะประกอบด้วยความรู้ ความรู้สึก และพฤติกรรม

1.5 ความรู้เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2542 : 4-5) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถือกำเนิดมาจากโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง อันสืบเนื่องมาจากพระมหากรุณาธิคุณในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ซึ่งเล็งเห็นความสำคัญของการฝึกหัดครู จึงทรงมีพระราชปรารภให้สร้างโรงเรียนสำหรับฝึกหัดครูโดยเฉพาะ ดังนั้นศาสตราจารย์ ม.ล.ปิ่น มาลากุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในสมัยนั้นจึงสนองพระราชปรารภ โดยจัดตั้ง โรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูงที่ถนนประสานมิตร อำเภอพระโขนง จังหวัดพระนคร เมื่อวันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2492 ต่อมากระทรวงศึกษาธิการ ได้ยกฐานะขึ้นเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2496 กิจกรรมของวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้ดำเนินไปอย่างกว้างขวาง จนในที่สุดได้มีการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2517 โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าพระราชทานนามว่า มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (อ่านว่า สี นะ คะริน วิ โรด) ซึ่งหมายความว่า “มหาวิทยาลัยที่เจริญเป็นศรีสง่าแก่มหานคร” เขียนชื่อย่อว่า มศว. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเขียนเป็นภาษาอังกฤษว่า “SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY”

นับเป็นมหาวิทยาลัยที่มีวิทยาเขตมากที่สุดในสมัยนั้น คือ 8 วิทยาเขต เมื่อแรกเริ่มยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยมีคณะวิชา 5 คณะ คือ คณะพลศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์

ต่อมาวิทยาเขตต่างๆ ได้พัฒนาและเจริญเติบโต ได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยคือ วิทยาเขตบางแสน ได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตพิษณุโลก ได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยนเรศวร วิทยาเขตมหาสารคาม ได้รับการยกฐานะเป็น มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาเขตสงขลา ได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยทักษิณ และยังมีความร่วมมือทางวิชาการและกิจกรรมนิสิต โดยใช้ชื่อเรียกว่า “เครือข่ายสามสัมพันธ์” ปัจจุบันมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประกอบด้วย 12 คณะ 2 สถาบัน 3 สำนัก สำนักงานอธิการบดีและบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับมาตลอดในช่วงเวลาอันยาวนานซึ่งเป็นที่ยอมรับนับถือทั้งในประเทศและต่างประเทศเป็นลำดับมา นับแต่นี้ไปขอบข่ายงานของมหาวิทยาลัยก็นับจะขยายกว้าง และเจริญเติบโตเป็นศรีสง่าแก่มหานครสมตามมงคลนามอันได้รับพระราชทาน

ระบบการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี ใช้แบบหน่วยกิต โดยแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. การศึกษาภาคปกติ ใช้ระบบทวิภาค ปีการศึกษาหนึ่งแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษา คือ ภาคต้น และภาคปลาย มีระยะเวลาเรียนแต่ละภาคไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ และอาจจัดภาคฤดูร้อนไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ และอาจจัดภาคฤดูร้อนเป็นพิเศษต่อจากภาคปลายได้ โดยมีจำนวนชั่วโมง

การเรียนรู้ในแต่ละรายวิชาเท่ากับจำนวนชั่วโมงที่กำหนดไว้ข้างต้น และให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเดียวกัน

2. การศึกษาภาคสมทบ ให้การจัดการเรียนการสอนนอกเวลาราชการ ปีการศึกษาหนึ่งแบ่งออกเป็น 3 ภาคการศึกษา คือ ภาคต้น ภาคปลาย และภาคฤดูร้อน มีระยะเวลาเรียนในภาคต้นและภาคปลายไม่น้อยกว่า 5 สัปดาห์ และในภาคฤดูร้อนไม่น้อยกว่า 6 สัปดาห์ โดยให้เพิ่มชั่วโมงการเรียนแต่ละวิชาในภาคฤดูร้อนให้เท่ากับจำนวนชั่วโมงการเรียน ที่กำหนดไว้ข้างต้น ทั้งนี้ ในภาคฤดูร้อนอาจจัดการเรียนการสอนในเวลาราชการ ได้

นอกจากการจัดการศึกษาดังกล่าวแล้ว อาจจัดการเรียนการสอนในรูปแบบใดแบบหนึ่งหรือรูปแบบผสมผสาน โดยให้มีสาระของการเรียนเทียบเท่ากับการจัดการศึกษาที่กล่าวมาแล้วดังนี้

2.1 การศึกษาแบบเฉพาะบางเวลาของปีการศึกษา เช่น จัดเฉพาะระหว่างปิดภาคการศึกษาหรือจัดเฉพาะในภาคฤดูร้อน

2.2 การศึกษาแบบระบบทางไกล เช่นการจัดการศึกษาโดยใช้ระบบทางไกลผ่านไปรษณีย์ วิทยุกระจายเสียง หรือเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศอื่นๆ

2.3 การศึกษาแบบชุดวิชา (Module system) เป็นการจัดการเรียนการสอนคราวละรายวิชาหรือหลายรายวิชาก็ได้

2.4 การศึกษาแบบนานาชาติเป็นการจัดการศึกษาโดยความร่วมมือของสถานศึกษาในต่างประเทศหรือเป็นหลักสูตรของมหาวิทยาลัยที่มีการจัดการและมาตรฐานเช่นเดียวกับหลักสูตรนานาชาติโดยมีการจัดระยะเวลาให้สอดคล้องกับสถานศึกษาในต่างประเทศ

ข้อมูลเกี่ยวกับภาควิชาสันตนาการ

ประวัติภาควิชาสันตนาการ

จากรายงานการประเมินตนเอง (2549 : 2-6) ภาควิชาสันตนาการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ถือกำเนิดขึ้นเมื่อวิทยาลัยวิชาการศึกษาพลศึกษา ได้รับการยกฐานะเป็น “มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตพลศึกษา” สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย (ปัจจุบันเป็นสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ) เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2517 มีสถานที่ตั้งอยู่ในบริเวณสนามกีฬาแห่งชาติ เลขที่ 154 ถนนพระราม 1 แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร

ภาควิชาสันตนาการ อยู่ในสังกัดคณะพลศึกษา ซึ่งมีหน่วยงานระดับภาควิชา คือ ภาควิชาพลศึกษา และภาควิชาสุขศึกษา โดยคณะพลศึกษาได้ดำเนินการผลิตบัณฑิตการศึกษามัธยมศึกษา (กศ.ม.) ในสาขาวิชาพลศึกษา วิชาโทสุขศึกษา ส่วนวิชาในสาขาวิชาสันตนาการ ยังไม่มีเป็นหลักสูตรเฉพาะสาขาวิชา เป็นแต่เพียงมีบางรายวิชาที่ภาควิชาสันตนาการร่วมรับผิดชอบในการบริหารหลักสูตรร่วมกับภาควิชาพลศึกษา

ภาควิชาสันตนาการ เริ่มดำเนินการจัดการเรียนการสอนเต็มรูปแบบโดยเปิดสอนในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) วิชาเอกสันตนาการ เมื่อปี พ.ศ. 2525 เป็นต้นมา โดยมี

แผนการรับนิสิตจำนวนปีการศึกษาละ 30 คน และในปี พ.ศ. 252 ได้มีการปรับปรุงหลักสูตร เป็นหลักสูตร วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) วิชาเอกนันทนาการ และเริ่มเปิดสอนหลักสูตรปรับปรุง กับนิสิตที่เข้าในปีการศึกษา 2543 เป็นต้นมา และตั้งแต่ในปีการศึกษา 2545 ภาควิชาได้รับแผนการรับนิสิตเป็นจำนวนปีการศึกษาละ 60 คน (รับผ่านการสอบตรงจากมหาวิทยาลัย จำนวน 30 คน และผ่าน สกอ. 30 คน) เพื่อรองรับความต้องการบุคลากรทางนันทนาการทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่มีเพิ่มมากขึ้น

ในระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชาสันนทาการได้ผลิตหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ ได้รับอนุมัติหลักสูตร เมื่อปี พ.ศ. 2543 กำหนดแผนการรับนิสิตรุ่นละ 45 คน ในแผน ก (ก 2) (ภาคปกติ 20 คน และภาคพิเศษ 25 คน) เพื่อเปิดโอกาสทางการศึกษาในสาขานันทนาการ รองรับความต้องการบุคลากรทางด้านนันทนาการทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีมากขึ้น สอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและทางธุรกิจนันทนาการในปัจจุบันและอนาคต โดยเริ่มเปิดรับนิสิตเข้าศึกษารุ่นแรกในปีการศึกษา 2544 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

หลักสูตรที่เปิดสอน

ในปีการศึกษา 2549 ภาควิชาสันนทาการได้เปิดสอนจำนวน 2 หลักสูตร ดังนี้

ระดับปริญญาตรีเปิดสอน 1 หลักสูตร ได้แก่

หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) วิชาเอกนันทนาการ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2542) ประกอบด้วย 2 วิชาเอก คือ

- วิชาเอกผู้นำนันทนาการ
- วิชาเอกการจัดการนันทนาการ

โดยเปิดสอนในรายวิชาแยกตามภาคเรียน ดังนี้

ภาคเรียนที่ 1/2549 จำนวน 38 วิชา 44 กลุ่ม

ภาคเรียนที่ 2/2549 จำนวน 26 วิชา 30 กลุ่ม

ภาคฤดูร้อน /2549 จำนวน 5 วิชา 5 กลุ่ม

ระดับปริญญาโทเปิดสอน 1 หลักสูตร ได้แก่

หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ เปิดสอนในรายวิชาทั้งสิ้น จำนวน 18 รายวิชา ดังนี้

ภาคเรียน	วิชาระดับปริญญาโท/กลุ่ม	วิชาปรับพื้นฐาน/กลุ่ม
ภาคเรียนที่ 1/2549	8/15	2/4
ภาคเรียนที่ 2/2549	5/9	1/2
ภาคเรียนที่ 3/2549	2/3	1/1
รวม	15/27	4/7

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

แบค (Back . 1987 : 145-A) ได้วิจัยเรื่อง คุณลักษณะของครูที่ใช้แบบสอบถามที่มี 100 ข้อ ไปให้นักเรียนชั้นประถมปีที่ 6 จำนวน 2,018 คน ในโรงเรียนซิลวาเนีย คาลิฟอร์เนีย คำถามทั้งหมดได้อยู่ในคุณลักษณะ 5 ประการ คือ

1. ความเอาใจใส่นักเรียน เช่น ช่วยเหลือให้นักเรียนพอใจในด้านอารมณ์และสังคม
2. มีความรู้จะให้แก่นักเรียนได้ สามารถช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ ช่วยเหลือให้มีผลสัมฤทธิ์จากการเรียนด้านต่างๆ สมตามความมุ่งหมายที่ได้วางไว้
3. มีระเบียบวินัย สามารถควบคุมบรรยากาศของห้องเรียนให้ดำเนินไปด้วยดี
4. มีคุณสมบัติในการส่งเสริมกำลังใจนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสนใจ และความกระตือรือร้นในการเรียน
5. มีความสามารถในการปรับปรุงวิธีการสอนให้ดีขึ้น

บลันชาร์ค และคนอื่นๆ (Blanchard and others. 1993 : 142) ได้ร่วมกันวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ที่ประกอบอาชีพครูว่า ต้องมีคุณลักษณะทางกายและจิตใจแตกต่างจากอาชีพอื่นๆ อย่างไร ซึ่งผลการวิจัย พบว่า ผู้จะเป็นครูต้องมีคุณลักษณะ ดังนี้

1. มีวิจรณ์ญาณดี
2. มีมนุษยสัมพันธ์ดี
3. มีเมตตาและป้องกันคนอื่น
4. มีความละเอียด ประณีต
5. มองโลกในแง่ดี
6. มีอารมณ์มั่นคง
7. หลีกเสี่ยงจากการวิพากษ์วิจารณ์ผู้อื่น
8. เต็มใจที่จะทำงาน

แมนอซ (Munoz. 1995 : 1049) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับลักษณะของความเป็นผู้นำที่ประสบผลสำเร็จของนักธุรกิจและผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้หญิงของคนเม็กซิกัน-อเมริกา จำนวน 52 คน พบว่าลักษณะความเป็นผู้นำ คือ คุณลักษณะของตัวเอง สัมพันธภาพในความช่วยเหลือ การทำงานร่วมกับบุคคลอื่น มีพลัง มีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น มีการแข่งขันและมีความรับผิดชอบ

อลลิสัน (Allison. 1998 : 2471-A) ได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับทัศนวิสัยความเป็นผู้นำในการทำงานการทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยการศึกษารายการนี้ จำนวน 12 คน พบว่าวิธีการทำงานร่วมกับผู้อื่นจนประสบความสำเร็จนั้นคือ การสับสนุน การทำงานร่วมกันกับผู้อื่นระหว่างตนเองกับองค์กร การร่วมกันแก้ปัญหา การสนับสนุนสมาชิกที่มีความพยายามสร้างสัมพันธภาพและเห็นคุณค่าของผู้อื่นซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่สุด

อูเล็ท (Ouellette, 1999 : 2390) ได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับคุณลักษณะประสบการณ์และพฤติกรรมของนักเรียนที่ก่อให้เกิดความเป็นผู้นำได้ พบว่านักเรียนที่มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมหรือกีฬา เด็กจะได้ฝึกความเป็นผู้นำจากผู้ฝึกซ้อม ครู ผู้ปกครอง ซึ่งคอยสนับสนุนให้คำแนะนำ ทำให้เด็กเกิดความเชื่อมั่น มุ่งมั่นในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ จึงทำให้เด็กเกิดความเป็นผู้นำได้

2.2 งานวิจัยในประเทศไทย

พิสิษฐ์ มีวอน (2534 : 109) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้นำค่าย ตามความคิดเห็นของอาจารย์ และผู้บริหาร วิทยาลัยครูจันทระเกษม จำนวน 280 คน พบว่า ผู้นำค่ายที่ดีควรมีคุณลักษณะส่วนบุคคลเป็นอันดับต้นๆ ส่วนคุณลักษณะด้านวิชาชีพและอื่นๆ เป็นอันดับรองๆ ลงมา และที่สำคัญเป็นพิเศษจากข้อสรุปแสดงความคิดเห็นส่วนใหญ่ ประกอบให้มีคุณลักษณะทางด้านจริยธรรมและคุณธรรมอยู่ในระดับมาก คือ ความอดทน ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย ความมีน้ำใจ มีเจตคติที่ดีพร้อมทำใจ ปฏิบัติตามหลักแห่งศีลธรรม นอกจากนั้นต้องมีความชำนาญในการปฏิบัติทักษะทำกิจกรรมเกมกีฬากลางแจ้งอย่างสมบูรณ์แบบ

จันทรร จรรย์วุฒิ (2539 : 115) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำการท่องเที่ยว โดยสัมภาษณ์ผู้จัดการบริษัทการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครจำนวน 86 บริษัท พบว่า ผู้นำการท่องเที่ยวต้องมีคุณลักษณะองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะส่วนตัวอยู่ในระดับมากที่สุด คุณลักษณะด้านทักษะปฏิบัติการนำเที่ยว การจัดการบริการทั่วไปเกี่ยวกับการกิน การพักผ่อน ความสะดวกสบายในการเดินทางอยู่ในระดับมาก และคุณลักษณะด้านปฏิบัติการนันทนาการระหว่างการเดินทางและคุณลักษณะด้านวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

กรองเงิน วีระวงศ์สุวรรณ (2540 : 71-74) ได้ศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบของบุคลิกภาพความเป็นผู้นำของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอัครสังฆมณฑลกรุงเทพมหานคร พบว่า

องค์ประกอบของบุคลิกภาพความเป็นผู้นำของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีองค์ประกอบคือ ความคิดสร้างสรรค์ ความยุติธรรม ความเชื่อมั่นในตนเอง และความใจกว้าง

ไพบุลย์ วงศ์ทองดี (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอธิการบดีตามทัศนะของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ ที่มีต่อคุณลักษณะของอธิการบดี โดยจำแนกตาม เพศ ประสบการณ์การทำงานและอายุ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าประกอบด้วย คำถาม 48 ข้อ ซึ่งถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอธิการบดี 6 ด้าน คือ ความรู้ ความสามารถ ความคิดสร้างสรรค์ การบริการสังคม บุคลิกภาพ และคุณธรรม จริยธรรม กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย อาจารย์สถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ จำนวน 318 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. อาจารย์สถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอธิการบดี ทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. อาจารย์สถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ จำแนกตามเพศ มีทัศนต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอธิการบดีทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. อาจารย์สถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน มีทัศนต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอธิการบดีทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. อาจารย์สถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ จำแนกตามอายุ มีทัศนต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอธิการบดี ทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุขวสา จันทรอินทร์ (2542 : 67-69) ได้ศึกษาผลของการฝึกของการวิเคราะห์การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่มีต่อความเป็นผู้นำของนักเรียนนายเรือชั้นปีที่1 โรงเรียนนายเรือ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่านักเรียนนายเรือมีความเป็นผู้นำเพิ่มขึ้นหลังจากการได้รับการฝึกการวิเคราะห์การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มยุรี เสวตนัย (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะของครูที่ดี ตามแนวคิดของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาคุณลักษณะของครูที่ดีตามแนวคิดของนักเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนประถมศึกษา จำนวน 500 คน ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าร้อยละ

ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบคุณลักษณะของครูที่ดี คือ

1. ด้านบุคลิกภาพ ครูควรรับผิดชอบหน้าที่ มีความรู้ แต่งกายสะอาด สุภาพ ยิ้มแย้มแจ่มใส มีอารมณ์ดี

2. ด้านวิชาชีพครู ครูควรวางตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี สอนดี สอนให้นักเรียนแก้ปัญหาได้ มีประชาธิปไตย

3. ด้านคุณธรรม จริยธรรม ครูควรเป็นผู้ให้คำปรึกษา ให้ความยุติธรรม ให้อภัย เห็นคุณค่าของศิษย์ มีความซื่อสัตย์ และเมตตากรุณา แก่ศิษย์ทุกคน

รัตนา ไบผกา (2545 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องทัศนะของผู้บริหารต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพนักงานสาขา กรณีศึกษาสาขานาการทหารไทย จำกัด (มหาชน) ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพนักงานสาขา กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 255 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการวิจัย พบดังนี้

1. ทัศนะของผู้บริหารที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพนักงานสาขาทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผู้บริหารที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา สาขาที่เรียนจบและประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกันมีทัศนต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เรื่องยศ วัชรเกตุ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะและทักษะพื้นฐานของบุคลากรในวิชาชีพนันทนาการ โดยสำรวจความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน ทำการวิเคราะห์ทางเทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) ผลการวิจัยพบ ดังนี้

1. คุณลักษณะทางวิชาชีพ ได้แก่ ด้านสถานภาพทางวิชาชีพ มีทั้งหมด 16 ข้อที่สำคัญเป็นอันดับแรก คือ มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพนันทนาการ ส่วนด้านสถานภาพทางวิชาการมีทั้งหมด 9 ข้อ ที่สำคัญอันดับแรก คือ มีความใฝ่รู้ทางวิชาการในวิชาชีพนันทนาการ เช่น การเข้าร่วมประชุม สัมมนา อบรมทางวิชาการ

2. ทักษะพื้นฐานทางวิชาชีพ มีทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่

2.1 ด้านการสอนและการฝึกอบรม ที่สำคัญสูงสุด คือ ประสบการณ์ในการเป็นผู้นำนันทนาการ

2.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์ ที่สำคัญสูงสุด คือ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

2.3 ด้านการศึกษาผู้เข้าร่วมกิจกรรม ที่สำคัญสูงสุด คือ ผ่านการศึกษา อบรม เทคนิคการเป็นผู้นำนันทนาการ

2.4 ด้านการใช้ภาษาและการสื่อสาร ที่สำคัญสูงสุด คือ ทักษะ และประสบการณ์เกี่ยวกับการสื่อสารรูปแบบต่างๆ

2.5 ด้านการจัดการทั่วไป ที่สำคัญสูงสุด คือ มีคุณธรรมและจริยธรรมในการบริหารงาน

ชวนพิศ ดันสกุลพร (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้จัดการสนามกอล์ฟตามความต้องการของผู้ใช้บริการสนามกอล์ฟกองทัพไทยในกรุงเทพมหานคร โดยทำการสำรวจจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ใช้บริการสนามกอล์ฟ จำนวน 383 คน ผลการวิจัยพบ ดังนี้

ความต้องการของผู้ใช้บริการสนามกอล์ฟเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว และคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้จัดการสนามกอล์ฟ ทั้งโดยรวมและจำแนกตามตัวแปร อายุ สมาชิกภาพ ประสบการณ์ในการเล่นกอล์ฟ และแถมต่อที่ใช้ในการเล่นกอล์ฟ มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ทั้งรายได้และโดยรวมทุกด้าน และไม่มีความแตกต่างเกี่ยวกับความต้องการระหว่างผู้ใช้บริการของสนามกอล์ฟศูนย์พัฒนากีฬากองทัพบกสนามกอล์ฟกองทัพไทยอื่นๆ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางการวิจัยสำรวจคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำ นันทนาการ ตามทัศนะของนิสิตภาควิชาสันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยศึกษาจากนิสิตระดับปริญญาตรีและนิสิตปริญญาโท สาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ลงทะเบียนเรียนของปีการศึกษา 2550 ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตาม ขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรีสาขาวิชานันทนาการที่ ลงทะเบียนเรียนของปีการศึกษา 2550 ชั้นปีที่ 1- 4 จำนวน 216 คนและระดับปริญญาโท ชั้นปีที่ 1- 2 จำนวน 64 คน รวมทั้งสิ้น 280 คน (ภาควิชาสันทนาการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. 2550)

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 216 คน จำแนกเป็น นิสิตระดับปริญญาตรีสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ ที่ลงทะเบียนของปีการศึกษา 2550 ชั้นปีที่ 1-4 ซึ่งการเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้ วิธีการแบบเจาะจง (Purposive Sampling) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของ เครจ ซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607-610) ได้นิสิตระดับปริญญาตรีจำนวน 152 และ ในระดับปริญญาโทเก็บทั้งหมด จำนวน 64 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการ ตามทัศนะของนิสิตภาควิชาสันนันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทางนันทนาการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สิ่งชี้ให้เห็นถึง กิริยา ท่าทางการแสดงออก ที่มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติการนันทนาการ โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

- 1.1 ด้านความรู้ทางนันทนาการ
- 1.2 ด้านความเป็นผู้นำ
- 1.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์
- 1.4 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม
- 1.5 ด้านบุคลิกภาพ

ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิดเป็นข้อเสนอแนะอื่นๆ ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำตามทัศนะจากหลายๆ แห่งมาเป็นข้อมูลในการวิจัย
2. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีสร้างแบบสอบถามจากตำรา เอกสารและการวิจัยสร้างแบบสอบถามตามหลักเกณฑ์ให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้ง 5 ด้าน จำนวน 50 ข้อ ในเรื่องคุณลักษณะผู้นำนันทนาการ
3. นำแบบสอบถามไปปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมปริญญาโท

เกณฑ์การให้คะแนนและการแปลความหมาย

การประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนนความคิดเห็นซึ่งข้อความที่สร้างขึ้น โดยกำหนดคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น ของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยเกณฑ์การประมาณค่า ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2532 : 100)

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ

การหาคุณภาพของแบบสอบถามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ใช้นันทนาการ ตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ ได้แก่

1. การหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face validity) โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพทั่วไป จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็น จำนวน 50 ข้อ

ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิด ข้อเสนอแนะอื่นๆ จำนวน 6 ข้อ

การตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) ซึ่งเป็นความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาสาระของแบบสอบถามที่สร้างขึ้นกับเนื้อหาสาระของสิ่งที่ต้องการศึกษา โดยอาศัยดุลพินิจของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ในการตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม แล้วนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IC) แบ่งเป็น ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพทั่วไป จำนวน 3 ข้อ ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็น จำนวน 46 ข้อ และตอนที่ 3 คำถามปลายเปิด ข้อเสนอแนะอื่นๆ จำนวน 6 ข้อ

2. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว ไปให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตรตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไขเพื่อดำเนินการต่อไป

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปลองใช้ (Try Out) กับนิสิตซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์จุดบกพร่อง และการใช้ภาษา

4. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) เป็นรายด้านและทั้งฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของ ครอนบัค (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 125 ; อ้างอิงจาก Cronbach. n.d.) ได้ค่าความเชื่อมั่น .95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงคณบดี คณะพลศึกษา เพื่อขอความร่วมมือในการทดลองใช้เครื่องมือ (Try out) และเก็บรวบรวมข้อมูลจริงจากกลุ่มตัวอย่าง
2. เมื่อได้รับหนังสือตอบรับจากคณบดีอนุญาตให้ดำเนินการเก็บข้อมูลได้ ผู้วิจัยจึงไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลด้วยตัวเอง
4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยดำเนินการดังนี้

1. ตอนที่ 1 นำข้อมูลจากแบบสอบถาม มาแจกแจงหาความถี่และหาค่าร้อยละ นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง
2. ตอนที่ 2 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม มาวิเคราะห์ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้รื้อฟื้นการตามความคิดเห็นของนิสิตสาขาวิชาสหวิทยาการ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ทางสหวิทยาการ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านบุคลิกภาพ แล้วมาแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้รื้อฟื้นการตามความคิดเห็นของนิสิตสาขาวิชาสหวิทยาการ จำแนกตามตัวแปร เพศ และระดับการศึกษา วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t-test) จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์ทางนันทนาการ โดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ในกรณีที่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method) และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

3. ตอนที่ 3 นำข้อมูลแบบสอบถามคำถามปลายเปิดเป็นข้อเสนอแนะอื่นๆ ของความคิดเห็นของนิสิตสาขาวิชานันทนาการที่มีต่อคุณลักษณะผู้รื้อฟื้นการตามสหวิทยาการมาสรุปเป็นความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติต่างๆ ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ค่าความถี่ (f)

1.2 ค่าร้อยละ (%)

1.3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

1.4 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน

2.1 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของตัวแปร 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติ

t-test เพื่อทดสอบสมมุติฐานการวิจัยข้อ 1 และ 2

2.2 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้

สถิติ F-test หรือวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance) เพื่อทดสอบ

สมมุติฐานการวิจัยข้อ 3

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการสื่อความหมายที่ตรงกัน ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ได้ใช้สัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ดังนี้

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์การแจกแจงแบบที (t – distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์การแจกแจงแบบเอฟ (F – distribution)
df	แทน	ชั้นแห่งความอิสระ (Degree of freedom)
SS	แทน	ผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสองแต่ละตัว (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสองแต่ละตัว (Mean of Square)
p	แทน	ความน่าจะเป็น (Probability)
*	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาดำเนินการวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งเป็นนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวม 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความรู้ทางนันทนาการ ด้านทางความเป็นผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรม และจริยธรรม และด้านบุคลิกภาพ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวม 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความรู้ทาง

นันทนาการ ด้านทางความเป็นผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านบุคลิกภาพ โดยรวมและแต่ละด้าน โดยจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทางนันทนาการ

ตอนที่ 4 รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ดำเนินนันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวม 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความรู้ทางนันทนาการ ด้านทางความเป็นผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านบุคลิกภาพ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งเป็นนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไป	n (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	126	58.30
หญิง	90	41.70
รวม	216	100.00
2. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	152	70.40
ปริญญาโท	64	29.60
รวม	216	100.00
3. ประสบการณ์ทางนันทนาการ		
น้อยกว่า 1 ปี	65	30.10
1 – 2 ปี	75	34.70
3 – 4 ปี	46	21.30
5 ปี ขึ้นไป	30	13.90
รวม	216	100.00

จากตาราง 1 แสดงว่า นิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 58.30 รองลงมาคือเพศหญิง จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 41.70 ส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 70.40 รองลงมาคือระดับปริญญาโท จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 29.60 และมีประสบการณ์ทางนันทนาการมากที่สุดคือ 1-2 ปี จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 34.70 รองลงมาคือ น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 30.10 ใน 3-4 ปี จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 21.30 และ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 30 คนคิดเป็นร้อยละ 13.90 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวม 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความรู้ทางนันทนาการ ด้านทางความเป็นผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรม และจริยธรรม และด้านบุคลิกภาพ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังปรากฏผลในตาราง 2-7

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนะ
1. ด้านความรู้ทางนันทนาการ	3.86	0.51	มาก
2. ด้านทางความเป็นผู้นำ	3.92	0.52	มาก
3. ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.21	0.44	มาก
4. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม	4.21	0.46	มาก
5. ด้านบุคลิกภาพ	4.02	0.47	มาก
รวม	4.04	0.39	มาก

จากตาราง 2 แสดงว่า นิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำ
 นันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ด้านความรู้ทางนันทนาการ

ด้านความรู้ทางนันทนาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนะ
1. มีความรู้และความเข้าใจในหลักการนันทนาการเบื้องต้น	3.87	0.67	มาก
2. มีความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมนันทนาการ	4.00	0.65	มาก
3. มีวุฒิการศึกษาย่างน้อยระดับปริญญาตรีทางนันทนาการ	3.67	0.91	มาก
4. สามารถวางแผนงานทางนันทนาการได้	3.82	0.77	มาก
5. สามารถวิเคราะห์ปัญหาทางนันทนาการได้	3.74	0.74	มาก
6. สามารถอธิบายทฤษฎี ทางนันทนาการได้	3.53	0.71	มาก
7. นำความรู้ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.18	0.73	มาก
8. นำความรู้ประยุกต์ใช้ในการจัดการนันทนาการได้	4.00	0.70	มาก
9. นำความรู้ประยุกต์ใช้ในการเป็นผู้นำนันทนาการได้	4.02	0.71	มาก
รวม	3.86	0.51	มาก

จากตาราง 3 แสดงว่า นิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการ ด้านความรู้ทางนันทนาการ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยมีทัศนะมากที่สุดเรียงลำดับ 3 ลำดับ ลำดับแรก คือ นำความรู้ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ รองลงมา คือ นำความรู้ประยุกต์ใช้ในการเป็นผู้นำนันทนาการได้และนำความรู้ประยุกต์ใช้ในการจัดการนันทนาการได้

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำ
 นันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ด้านทางความเป็นผู้นำ

ด้านทางความเป็นผู้นำ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนะ
1. มีความสามารถในการจูงใจผู้อื่นให้ปฏิบัติตาม	3.85	0.77	มาก
2. มีความสามารถเป็นผู้นำนันทนาการได้หลายประเภทของนันทนาการ	3.66	0.84	มาก
3. มีความยืดหยุ่น ในการทำงาน	3.93	0.73	มาก
4. เป็นนักวางแผนที่ดี	3.79	0.71	มาก
5. เป็นผู้มีความคิดอย่างมีเหตุผล	3.94	0.66	มาก
6. เป็นผู้ยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย	4.19	0.71	มาก
7. สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้	4.08	0.73	มาก
8. สามารถสร้างแรงจูงใจและกระตุ้นผู้อื่นได้	4.07	0.72	มาก
9. สามารถดำเนินกิจกรรมได้ดี	3.86	0.78	มาก
รวม	3.92	0.52	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่า นิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการ ด้านทางความเป็นผู้นำ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยมีทัศนะมากที่สุดเรียงลำดับ 3 ลำดับ ลำดับแรก คือ เป็นผู้ยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย รองลงมา คือ สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้และสามารถสร้างแรงจูงใจและกระตุ้นผู้อื่นได้

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำ
 นันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ด้านมนุษยสัมพันธ์

ด้านมนุษยสัมพันธ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนะ
1. เป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดี	4.15	0.65	มาก
2. เป็นผู้มีความสามารถทำงานกับผู้อื่นได้	4.31	0.59	มาก
3. เป็นผู้สามารถปรับตนเองเข้ากับผู้อื่นได้	4.33	0.62	มาก
4. เป็นผู้รู้จักยกย่อง ชมเชยผู้อื่น	4.17	0.66	มาก
5. เป็นผู้พูดจาอย่างมีหลักการ	3.90	0.73	มาก
6. เป็นผู้ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.35	0.63	มาก
7. มีความจริงใจ	4.43	0.65	มาก
8. มีทักษะและประสบการณ์ในการสื่อสารกับผู้อื่นได้ดี	4.05	0.62	มาก
รวม	4.21	0.44	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่า นิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีทัศนะต่อ
 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการ ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก
 โดยมีทัศนะมากที่สุดเรียงลำดับ 3 ลำดับ ลำดับแรก คือ มีความจริงใจ รองลงมา คือ เป็นผู้ยอมรับ
 ฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและเป็นผู้มีความสามารถทำงานกับผู้อื่นได้

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำ
 นันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

ด้านคุณธรรมและจริยธรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนะ
1. เป็นผู้เคารพสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น	4.35	0.59	มาก
2. เป็นผู้มีความยุติธรรม	4.32	0.64	มาก
3. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต	4.39	0.62	มาก
4. เป็นผู้มีความเมตตา กรุณา	4.28	0.64	มาก
5. เป็นผู้ไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุข	3.64	1.04	มาก
6. เป็นผู้เก็บรักษาความลับของผู้อื่นได้	4.06	0.77	มาก
7. เป็นผู้ระเบียบวินัย และมีความรับผิดชอบ	4.13	0.71	มาก
8. เป็นผู้ใช้เวลาและเสียสละต่อส่วนรวม	4.04	0.68	มาก
9. เป็นผู้ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	4.47	0.66	มาก
10. เป็นผู้ที่มีความศรัทธาในวิชาชีพของตนเอง	4.48	0.61	มาก
รวม	4.21	0.46	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า นิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก โดยมีทัศนะมากที่สุดเรียงลำดับ 3 ลำดับ ลำดับแรก คือ เป็นผู้ที่มีความศรัทธาในวิชาชีพของตนเอง รองลงมา คือ เป็นผู้ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์และเป็นผู้เคารพสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำ
 นันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ด้านบุคลิกภาพ

ด้านบุคลิกภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนะ
1. เป็นผู้ที่มีส่วนของร่างกายเหมาะสม สมบูรณ์	3.79	0.91	มาก
2. เป็นผู้มีการแต่งกายสะอาด สุภาพเรียบร้อย	4.14	0.70	มาก
3. เป็นผู้วางตัวด้วยความสุ่ม รอบคอบ	3.86	0.68	มาก
4. เป็นผู้มีความสุภาพ ไม่ทะเลาะและหยาบคาย	3.68	0.84	มาก
5. เป็นผู้กล้าแสดงออก	4.15	0.81	มาก
6. เป็นผู้มีความมีอารมณ์ขัน และพูดจาสนุกสนาน	4.23	0.71	มาก
7. เป็นผู้มีความเชื่อมั่นในตนเอง	4.09	0.70	มาก
8. เป็นผู้มีความไหวพริบดี	4.00	0.73	มาก
9. เป็นผู้มีความอ่อนน้อมถ่อมตน	4.27	0.67	มาก
10. เป็นผู้มีความอดุสาหะ ขยันและอดทน	4.05	0.73	มาก
รวม	4.02	0.47	มาก

จากตาราง 7 แสดงว่า นิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการด้านบุคลิกภาพ โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก โดยมีทัศนะมากที่สุดเรียงลำดับ 3 ลำดับ ลำดับแรก คือ เป็นผู้มีความอ่อนน้อมถ่อมตน รองลงมา คือ เป็นผู้มีความอารมณ์ขัน และเป็นผู้มีการแต่งกายสะอาด สุภาพเรียบร้อย

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้หน้านันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวม 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความรู้ทางนันทนาการ ด้านทางความเป็นผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านบุคลิกภาพ โดยรวมและแต่ละด้าน โดยจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทางนันทนาการ

3.1 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 นิสิตสาขาวิชานันทนาการ ที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้หน้านันทนาการแตกต่างกัน ดังปรากฏผลในตาราง 8

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้หน้านันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้หน้านันทนาการ	เพศ						t	p
	ชาย (n=126)			หญิง (n=90)				
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. ด้านความรู้ทางนันทนาการ	3.95	0.52	มาก	3.75	0.46	มาก	2.06	0.153
2. ด้านทางความเป็นผู้นำ	3.97	0.55	มาก	3.86	0.48	มาก	1.38	0.240
3. ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.21	0.43	มาก	4.19	0.46	มาก	0.47	0.491
4. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม	4.21	0.45	มาก	4.21	0.46	มาก	0.06	0.801
5. ด้านบุคลิกภาพ	4.03	0.47	มาก	4.01	0.48	มาก	0.03	0.856
รวม	4.07	0.40	มาก	4.01	0.37	มาก	0.89	0.344

จากตาราง 8 แสดงว่า นิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้งเพศชายและเพศหญิง มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้หน้านันทนาการ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

นิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้หน้านันทนาการ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3.2 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 นิสิตสาขาวิชานันทนาการ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการแตกต่างกัน ดังปรากฏผลในตาราง 9

ตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้นำนันทนาการ	ระดับการศึกษา						t	p
	ปริญญาตรี (n=152)			ปริญญาโท (n=64)				
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. ด้านความรู้ทางนันทนาการ	3.75	0.49	มาก	4.14	0.43	มาก	2.16	0.142
2. ด้านทางความเป็นผู้นำ	3.79	0.52	มาก	4.25	0.39	มาก	5.14*	0.024
3. ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.16	0.47	มาก	4.23	0.34	มาก	5.94*	0.016
4. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม	4.20	0.48	มาก	4.24	0.40	มาก	2.76	0.098
5. ด้านบุคลิกภาพ	3.99	0.51	มาก	4.11	0.33	มาก	7.63*	0.006
รวม	3.97	0.40	มาก	4.21	0.29	มาก	7.90*	0.005

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 แสดงว่า นิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้งระดับปริญญาตรีและปริญญาโท มีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

นิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการ โดยรวมด้านทางความเป็นผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านบุคลิกภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แตกต่างกันอย่างเห็นด้านความรู้ทางนันทนาการและด้านคุณธรรมและจริยธรรม พบว่าไม่แตกต่างกัน

3.3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 นิสิตสาขาวิชานันทนาการ ที่มีประสบการณ์ทางด้านนันทนาการต่างกัน มีทัศนต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการแตกต่างกัน ดังปรากฏผลในตาราง 10

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และผลการเปรียบเทียบระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการตามทัศนของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ทางด้านนันทนาการ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้นำนันทนาการ	ประสบการณ์ ทางด้านนันทนาการ	n	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	F	P
1. ด้านความรู้ทาง นันทนาการ	น้อยกว่า 1 ปี	65	3.65	0.49	มาก	9.117*	0.000
	1 – 2 ปี	75	3.84	0.43	มาก		
	3 – 4 ปี	46	4.03	0.52	มาก		
	5 ปี ขึ้นไป	30	4.13	0.52	มาก		
	รวม	216	3.86	0.51	มาก		
2. ด้านทางความเป็นผู้นำ	น้อยกว่า 1 ปี	65	3.72	0.54	มาก	9.049*	0.000
	1 – 2 ปี	75	3.89	0.46	มาก		
	3 – 4 ปี	46	4.02	0.49	มาก		
	5 ปี ขึ้นไป	30	4.28	0.51	มาก		
	รวม	216	3.92	0.52	มาก		
3. ด้านมนุษยสัมพันธ์	น้อยกว่า 1 ปี	65	4.19	0.53	มาก	0.708	0.548
	1 – 2 ปี	75	4.17	0.40	มาก		
	3 – 4 ปี	46	4.24	0.40	มาก		
	5 ปี ขึ้นไป	30	4.30	0.40	มาก		
	รวม	216	4.21	0.44	มาก		
4. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม	น้อยกว่า 1 ปี	65	4.21	0.50	มาก	1.625	0.185
	1 – 2 ปี	75	4.16	0.46	มาก		
	3 – 4 ปี	46	4.19	0.42	มาก		
	5 ปี ขึ้นไป	30	4.38	0.39	มาก		
	รวม	216	4.21	0.46	มาก		

ตาราง 10 (ต่อ)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้นำนันทนาการ	ประสบการณ์ ทางด้านนันทนาการ	n	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	F	P
5. ด้านบุคลิกภาพ	น้อยกว่า 1 ปี	65	3.84	0.49	มาก	6.786*	0.000
	1 – 2 ปี	75	4.04	0.47	มาก		
	3 – 4 ปี	46	4.06	0.38	มาก		
	5 ปี ขึ้นไป	30	4.29	0.41	มาก		
	รวม	216	4.02	0.47	มาก		
โดยรวม	น้อยกว่า 1 ปี	65	3.92	0.41	มาก	6.412*	0.000
	1 – 2 ปี	75	4.02	0.35	มาก		
	3 – 4 ปี	46	4.11	0.35	มาก		
	5 ปี ขึ้นไป	30	4.27	0.39	มาก		
	รวม	216	4.04	0.39	มาก		

จากตาราง 10 แสดงว่า นิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีประสบการณ์ทางด้านนันทนาการต่างกัน มีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

นิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีประสบการณ์ทางด้านนันทนาการ มีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการ โดยรวมด้านความรู้ทางนันทนาการ ด้านทางความเป็นผู้นำและด้านบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แตกต่างกันอย่างเห็นด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านคุณธรรมและจริยธรรม พบว่าไม่แตกต่างกัน

ตาราง 11 ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ของคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำ
 นันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวม
 และรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ทางด้านนันทนาการ

คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์	ประสบการณ์	$\bar{X}$	ต่ำกว่า1ปี	1-2 ปี	3-4 ปี	5 ปีขึ้นไป
			3.65	3.84	4.03	4.13
1. ด้านความรู้ทาง นันทนาการ	ต่ำกว่า 1 ปี	3.65	-	-0.18*	-0.37*	-0.48*
	1 - 2 ปี	3.84		-	0.18*	-0.19*
	3 - 4 ปี	4.03			-	0.37*
	5 ปี ขึ้นไป	4.13				-
$\bar{X}$			3.72	3.89	4.02	4.28
2. ด้านทางความเป็น ผู้นำ	ต่ำกว่า 1 ปี	3.72	-	-0.17*	-0.29*	-0.55*
	1 - 2 ปี	3.89		-	0.17*	-0.12
	3 - 4 ปี	4.02			-	0.29*
	5 ปี ขึ้นไป	4.28				-
$\bar{X}$			3.84	4.04	4.06	4.29
5. ด้านบุคลิกภาพ	ต่ำกว่า 1 ปี	3.84	-	-0.19*	-0.22*	-0.44*
	1 - 2 ปี	4.04		-	0.19*	-0.02
	3 - 4 ปี	4.06			-	0.22*
	5 ปี ขึ้นไป	4.29				-
$\bar{X}$			3.92	4.02	4.11	4.27
โดยรวม	ต่ำกว่า 1 ปี	3.92	-	-0.00	-0.18*	-0.35*
	1 - 2 ปี	4.02		-	0.09	-0.08
	3 - 4 ปี	4.11			-	0.18*
	5 ปี ขึ้นไป	4.27				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 แสดงว่า ด้านความรู้ทางนันทนาการ นิสิตสาขาวิชานันทนาการ
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีประสบการณ์ทางด้านนันทนาการ ต่ำกว่า 1 ปี กับนิสิตที่มี
 ประสบการณ์ทางด้านนันทนาการ 1-2 ปี 3-4 ปี และ 5 ปี ขึ้นไป มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์
 ของผู้นำนันทนาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวม 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความรู้ทางนันทนาการ ด้านทางความเป็นผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านบุคลิกภาพ ดังนี้

1. ด้านความรู้ทางนันทนาการ
 - 1.1 ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านนันทนาการ
 - 1.2 ผู้ที่แสวงหาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์
2. ด้านทางความเป็นผู้นำ
 - 2.1 เป็นผู้ที่กล้าคิด กล้าตัดสินใจ
 - 2.2 รู้จักที่จะบริหารตัวเอง ผู้อื่น
 - 2.3 รู้จักบริหารเวลาให้เหมาะสม
 - 2.4 รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา
3. ด้านมนุษยสัมพันธ์
 - 3.1 เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
 - 3.2 ร่าเริง สนุกสนาน
4. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม
 - 4.1 มีความรับผิดชอบ
 - 4.2 ยุติธรรม
 - 4.3 ไม่เอาเปรียบผู้อื่น
5. ด้านบุคลิกภาพ
 - 5.1 มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง
 - 5.2 มีความเชื่อมั่นในตัวเอง
 - 5.3 แสดงออกอย่างเหมาะสม
6. ด้านอื่นๆ
 - 6.1 มีความจริงใจในการทำงาน และผู้ร่วมงาน
 - 6.2 ความเป็นตัวของตัวเอง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการ ตามทัศนะของนิสิต ภาควิชาสันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สังเขปความมุ่งหมายและวิธีการดำเนินการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำนันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความสำคัญของการวิจัย

ศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำนันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นแนวทางแก้ไขปรับปรุงซึ่งจะทำให้การศึกษาด้านนันทนาการและการเป็นผู้นำนันทนาการ ให้มีการพัฒนามากขึ้นและเป็นแนวทางการศึกษาต่อไป

วิธีดำเนินการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตระดับปริญญาตรีสาขาวิชานันทนาการที่ลงทะเบียนเรียนของปีการศึกษา 2550 ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 216 คนและระดับปริญญาโท ชั้นปีที่ 1-2 จำนวน 64 คน รวมทั้งสิ้น 280 คน (ภาควิชาสันทนาการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2550)

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 216 คน จำแนกเป็น นิสิตระดับปริญญาตรีสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ลงทะเบียนของปีการศึกษา 2550 ชั้นปีที่ 1-4 ซึ่งการเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการแบบเจาะจง (Purposive Sampling) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607-610) ได้นิสิตระดับปริญญาตรีจำนวน 152 ในระดับปริญญาโทเก็บทั้งหมด จำนวน 64 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้หน้านันทนาการ ตามทัศนะของนิสิตภาควิชาสันนันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทางนันทนาการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สิ่งที่ดีให้เห็นถึง กิริยา ท่าทางการแสดงออก ที่มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติการนันทนาการ โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านความรู้ทางนันทนาการ

2.2 ด้านความเป็นผู้นำ

2.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์

2.4 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

2.5 ด้านบุคลิกภาพ

ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิดเป็นข้อเสนอแนะอื่นๆ ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้หน้านันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงคณบดีคณะพลศึกษา เพื่อขอความร่วมมือในการทดลองใช้เครื่องมือ (Try out) และเก็บรวบรวมข้อมูลจริงจากกลุ่มตัวอย่าง
2. เมื่อได้รับหนังสือตอบรับจากคณบดีอนุญาตให้ดำเนินการเก็บข้อมูลได้ ผู้วิจัยจึงไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลด้วยตัวเอง
4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยดำเนินการดังนี้

1. ตอนที่ 1 นำข้อมูลจากแบบสอบถาม มาแจกแจงหาความถี่และหาค่าร้อยละ นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง
2. ตอนที่ 2 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม มาวิเคราะห์ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้หน้านันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชาสันนันทนาการ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ทาง

นันทนาการ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านบุคลิกภาพ แล้วมาแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำนันทนาการ จำแนกตามตัวแปร เพศ และระดับการศึกษา วิเคราะห์โดยสถิติค่าที (t-test) จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์ทางนันทนาการ โดยสถิติค่าเอฟ (F-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ในกรณีที่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method) และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

3. ตอนที่ 3 นำข้อมูลแบบสอบถามคำถามปลายเปิดเป็นข้อเสนอแนะอื่นๆ ของทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำนันทนาการมาสรุปเป็นความเรียง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลตอนที่ 1 มาวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ (percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2. นำข้อมูลตอนที่ 2 มาทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) เป็นรายข้อและรายด้าน แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

3. เปรียบเทียบทัศนะของกลุ่มตัวอย่างโดยการทดสอบค่าที (t-test) เพื่อทดสอบสมมติฐานสำหรับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และทดสอบค่าเอฟ (F-test) สำหรับกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

4. นำข้อมูลตอนที่ 3 มาสรุปแต่ละด้านและนำเสนอในรูปความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติต่างๆ ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าความถี่ (f)

1.2 ค่าร้อยละ (%)

1.3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

1.4 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

2.1 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของตัวแปร 2 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบค่าที (T-test) เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อ 1

2.2 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) หรือวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance) เพื่อทดสอบสมมุติฐานการวิจัยข้อ 2 และ 3

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาคูณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้หน้านันทนาการ ตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ครั้งนี้สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามเป็นนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 58.30 รองลงมาคือเพศหญิง จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 41.70 ส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 70.40 รองลงมาคือระดับปริญญาโท จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 29.60 และมีประสบการณ์ทางนันทนาการมากที่สุดคือ 1-2 ปี จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 34.70 รองลงมาคือ น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 30.10 ใน 3-4 ปี จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 21.30 และ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 30 คนคิดเป็นร้อยละ 13.90 ตามลำดับ

2. ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้หน้านันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวม 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความรู้ทางนันทนาการ ด้านทางความเป็นผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านบุคลิกภาพ

นิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้หน้านันทนาการโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

3. เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้หน้านันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวม 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความรู้ทางนันทนาการ ด้านทางความเป็นผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านบุคลิกภาพ โดยรวมและแต่ละด้าน โดยจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทางนันทนาการ

3.1 เพศ

นิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้หน้านันทนาการ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3.2 ระดับการศึกษา

นิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

มีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้หน้านันทนาการ โดยรวมด้านทางความเป็นผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านบุคลิกภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านความรู้ทางนันทนาการและด้านคุณธรรมและจริยธรรม พบว่าไม่แตกต่างกัน

3.3 ประสพการณ์ทางนันทนาการ

นิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีประสพการณ์ทางด้านนันทนาการ มีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้หน้านันทนาการ โดยรวมมีด้านความรู้ทางนันทนาการ ด้านทางความเป็นผู้นำและด้านบุคลิกภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แตกต่างกัน ยกเว้นด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านคุณธรรมและจริยธรรม ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้หน้านันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ครั้งนี้พบประเด็นอภิปราย ดังนี้

1. นิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้หน้านันทนาการโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเนื่องจากนิสิตที่เรียนสาขาวิชานันทนาการรู้ว่าผู้หน้านันทนาการที่ดีควรจะมีลักษณะเป็นเช่นใด และคาดหวังว่าผู้หน้านันทนาการนั้นย่อมจะต้องมีคุณลักษณะที่เก่งในหลายๆ ด้าน เพื่อเป็นแกนหลักในการดำเนินกิจกรรม มีความเป็นผู้ที่มีความเป็นผู้นำ และในขณะเดียวกันก็ต้องเป็นผู้ตามที่ดีได้ด้วย เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับเรื่องยศ วัชรเกตุ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะและทักษะพื้นฐานของบุคลากรในวิชาชีพนันทนาการ โดยสำรวจความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน ทำการวิเคราะห์ทางเทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) พบว่าคุณลักษณะทางวิชาชีพ ได้แก่ ด้านสถานภาพทางวิชาชีพ มีทั้งหมด 16 ข้อที่สำคัญเป็น อันดับแรก คือ มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพนันทนาการ ส่วนด้านสถานภาพทางวิชาการมีทั้งหมด 9 ข้อ ที่สำคัญอันดับแรก คือ มีความรู้ทางวิชาการในวิชาชีพนันทนาการ เช่น การเข้าร่วมประชุม สัมมนา อบรมทางวิชาการ รวมถึงทักษะพื้นฐานทางวิชาชีพ มีทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการสอนและการฝึกอบรมที่สำคัญสูงสุด คือ ประสพการณ์ในการเป็นผู้หน้านันทนาการ (2) ด้านมนุษยสัมพันธ์ ที่สำคัญสูงสุด คือ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้เป็นอย่างดี (3) ด้านการศึกษา ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ที่สำคัญสูงสุด คือ ผ่านการศึกษา อบรม เทคนิคการเป็นผู้หน้านันทนาการ (4) ด้านการใช้ภาษาและการสื่อสาร ที่สำคัญสูงสุด คือ ทักษะ และประสพการณ์เกี่ยวกับการสื่อสารรูปแบบต่างๆ (5) ด้านการจัดการทั่วไป ที่สำคัญสูงสุด คือ มีคุณธรรมและจริยธรรมในการบริหารงาน และสอดคล้องกับทองพูล จันทบูรณ์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้หน้านันทนาการตามทัศนะของสมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า สมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางวิชาชีพ ทั้งรายด้านทุกด้านและโดยรวม อยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวม 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความรู้ทางนันทนาการ ด้านทางความเป็นผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านบุคลิกภาพ โดยรวมและแต่ละด้าน โดยจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทางนันทนาการ

3.1 เพศ

นิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งอาจเป็นเพราะว่า การเรียนรู้หรือการได้รับความรู้จากอาจารย์ผู้สอนในการศึกษาแต่ละระดับนั้นเท่าเทียมกัน มีโอกาสในการแสวงหาความรู้ที่เท่าเทียมกัน ไม่มีการแบ่งแยกหรือแตกต่างกันระหว่างเพศชายกับเพศหญิง ดังนั้นนิสิตสาขาวิชานันทนาการจึงมีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับทองพูล จันทบุรณ์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้นำนันทนาการตามทัศนะของสมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้นำนันทนาการ ไม่แตกต่างกัน

3.2 ระดับการศึกษา

นิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านความรู้ทางนันทนาการและด้านคุณธรรมและจริยธรรม ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้เป็นนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีระดับการศึกษาที่ต่างกันคือ ระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาโท ซึ่งมีความแตกต่างกัน ทั้งรูปแบบของการเรียนการสอน หลักสูตรที่ทำการเปิดสอน มุมมองหรือวิสัยทัศน์ในการเรียนรู้ หรือแม้แต่ลักษณะของผู้เรียนที่แตกต่างกัน ซึ่งในระดับปริญญาตรีจะมีการเรียนในแต่ละวิชาเป็นเพียงความรู้เบื้องต้น ส่วนผู้ที่ศึกษาในระดับปริญญาโทจะมีการเรียนในแต่ละวิชาที่สูงขึ้นมากกว่า โดยจะเป็นการวิเคราะห์และมีการจัดการในกระบวนการเรียนรู้ที่มากขึ้น ซึ่งจะทำให้มีวุฒิภาวะที่แตกต่างกัน มีความรอบคอบ สุขุม ที่มากกว่า ก็จะมีทัศนะที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งสอดคล้องกับรัตนา ไบผกา (2545 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องทัศนะของผู้บริหารต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพนักงานสาขา กรณีศึกษาสาขานาครทหารไทย จำกัด (มหาชน) ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพนักงานสาขา พบว่า ผู้บริหารที่มีระดับการศึกษา ต่างกันมีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ประสบการณ์ทางนันทนาการ

นิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีประสบการณ์ทางด้านนันทนาการ มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านคุณธรรมและจริยธรรม

ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะนิสิตสาขาวิชานันทนาการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ ส่วนใหญ่จะมีประสบการณ์ทางนันทนาการมาบ้างแล้วไม่ว่าจะกำลังศึกษาในระดับใดก็ตามส่วนใหญ่จะมีประสบการณ์ทางนันทนาการมาก่อนไม่มากนักน้อย โดยผู้ที่มีประสบการณ์ทางนันทนาการมากกว่าจะสามารถนำความรู้ ทฤษฎีและความสามารถมาประยุกต์ใช้ในการวางแผนและวางนโยบายดำเนินกิจกรรมนันทนาการได้ดีกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ทางนันทนาการที่น้อยกว่าจะนั้นจากประสบการณ์การทางนันทนาการของแต่ละคนนั้น จึงทำให้มีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับบังอร ไชยเผือก (2550 : 95) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้นำแบบผู้รับใช้และบรรยากาศของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดคณะภคินีพระกุมารเยซู พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดคณะภคินีพระกุมารเยซู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ ไพบุลย์ วงศ์ทองดี (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอธิการบดีตามทัศนะของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ ที่มีต่อคุณลักษณะของอธิการบดี พบว่า อาจารย์สถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน มีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอธิการบดีทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

ในการวิจัยครั้งนี้ได้พบว่า

1. นิสิตมีทัศนคติที่พึงประสงค์ต่อผู้นำนันทนาการอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านของมนุษยสัมพันธ์และด้านคุณธรรมและจริยธรรม ดังนั้นการเรียนการสอนจึงควรมีการมุ่งเน้นในด้านของมนุษยสัมพันธ์และด้านคุณธรรมและจริยธรรมให้มากขึ้น โดยมีรายวิชาที่จัดขึ้นเฉพาะเรื่องของจริยธรรมในการเป็นผู้นำนันทนาการ

2. นิสิตมีประสบการณ์ทางด้านนันทนาการแตกต่างกันจะมีทัศนคติที่พึงประสงค์ต่อผู้นำนันทนาการแตกต่างกัน ดังนั้นในหลักสูตรการเรียนการสอนจึงควรมีการเพิ่มประสบการณ์ทางนันทนาการให้มากขึ้น โดยควรเพิ่มภาคการปฏิบัติให้มากขึ้น แทนที่จะเพิ่มด้านความรู้แต่เพียงอย่างเดียว

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการในทัศนะของผู้ประกอบการ
2. ควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณลักษณะของผู้นำนันทนาการ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรองเงิน วีระวงศ์สุวรรณ. (2540). การวิเคราะห์องค์ประกอบ บุคลิกภาพการเป็นผู้นำของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนของอัครสังฆมณฑล กรุงเทพมหานคร. ปรินญา นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- กวี วงศ์พุ่ม. (2539, มีนาคม – เมษายน). “กระบวนการติดต่อสื่อสารนับวันจะมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นในยุคปัจจุบัน,” วารสารเพิ่มผลผลิต. 35(2) : 33 - 40.
- กำโชค เผือกสุวรรณ. (2538). ผู้นำสหนาการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เกษมศรี.
- คณิต เขียววิชัย. (2529). หลักสหนาการ. นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จรินทร์ ธานีรัตน์. (2536). สหนาการเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- จันทร์ศร เจริญวุฒิ. (2539). คุณลักษณะของผู้นำท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การท้องถิ่น). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. ถ่ายเอกสาร.
- จิตตนันท์ เดชะคุปต์. (2538). จิตวิทยาบริการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชวนพิศ ดันสกุล. (2547). คุณลักษณะของผู้จัดการสนามกอล์ฟตามความต้องการของผู้ใช้บริการสนามกอล์ฟฟองทัฟไทยในกรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ วท.ม. (การจัดการสหนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- เต็มศิริ บุญยสิงห์. (2530). “การพัฒนาบุคลิกภาพ,” รายงานการฝึกอบรมอาจารย์ใหญ่ของสถาบัน. กรุงเทพฯ : ถ่ายเอกสาร.
- ทองพล จันทบุรณ์. (2547). คุณลักษณะของผู้นำสหนาการตามทัศนะของสมาชิกศูนย์เยาวชนสังกัดกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ วท.ม. (การจัดการสหนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2535). พฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ธีระพร อวรรณโณ. (2529). พื้นฐานความเข้าใจทางจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- นันทนา ธรรมบุศย์. (2538, สิงหาคม – กันยายน). “คุณสมบัติของผู้นำยุคใหม่,” วารสารแนะแนว. 29 (160) : 23 – 26.
- บึงอร ไชยเผือก. (2550). การศึกษาคุณลักษณะของผู้นำแบบผู้รับใช้และบรรยากาศของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดคณะภคินีพระกุมารเยซู. ปรินญานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2532). การวิจัยเบื้องต้น. มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์.

- ประดิษฐ์ คุณรัตน์. (2539). *มนุษย์สัมพันธ์ในการบริหารงานอุตสาหกรรมศึกษา : ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ (บางเขน) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2526). *ทัศนคติการวัดผลการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรม*. กรุงเทพฯ : อนามัย โอเดียนสโตร์
- พะยอม วงศ์สารศรี. (2539). *การบริหารบุคคล*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- พิสิษฐ์ มีวอน. (2534). “คุณลักษณะของผู้นำค่ายตามความคิดเห็นของผู้บริหารหรืออาจารย์วิทยาลัยครูจันทระเกษม,” ใน เอกสารงานวิจัย. กรุงเทพฯ : สำนักงานวิจัย วิทยาลัยจันทระเกษม กรมการฝึกหัดครู.
- พูนทรัพย์ นพวงศ์ ณ อยุธยา. (2536). *คำบรรยายวิชาคุณธรรมบุคคลในอุตสาหกรรมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ถ่ายเอกสาร.
- ไพบุลย์ วงศ์ทองดี. (2540). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอธิการบดีตามทัศนะของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์*. ปริญญาโท ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มยุรี เศวตนิย. (2542). *คุณลักษณะของครูที่ดีตามแนวคิดของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การจัดการพัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กองบริการการศึกษา. (2542). *คู่มือการเรียนรู้ระดับปริญญาตรี*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- _____. , ภาควิชาสันทนการ คณะพลศึกษา. (2549, มิถุนายน – พฤษภาคม) “รายงานการประเมินตนเอง,”. : 2 – 6.
- ยงยุทธ เกษสาคร. (2544). *ภาวะผู้นำและการจูงใจ*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : เอส.เค.มูคเน็ด.
- รัตนา ไบผกา. (2545). *ทัศนะของผู้บริหารต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพนักงานสาขา การศึกษาสาขานาการทหารไทย จำกัด (มหาชน) ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล*. สารนิพนธ์ บธ.ม. (การจัดการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ราตรี พัฒนรังสรรค์. (2542). *พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาคน*. : สถาบันราชภัฏจันทรเกษม.
- เรืองยศ วัชรเกตุ. (2546). *คุณลักษณะและทักษะพื้นฐานของบุคลากรในวิชาชีพสันทนการ*. ปริญญาโท วท.ม. (การจัดการสันทนการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538). *หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สมเกียรติ เนตรประเสริฐ. (2543). *กิจกรรมสันทนการ*. คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครสวรรค์. ถ่ายเอกสาร.
- สมควร โพธิ์ทอง. (2542). *การนำเกม*. (เอกสารประกอบการสอน). กรุงเทพฯ : ภาควิชาสันทนการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สมบัติ กาญจนกิจ. (2542). *นันทนาการชุมชนและโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2544). *นันทนาการและอุตสาหกรรมท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ : บริษัททำมาดี จำกัด.
- สมพงษ์ เกษมสิน. (2523). *การบริหาร*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สรุพล พยอมแย้ม. (2545). *จิตวิทยาอุตสาหกรรม*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ธรรมเมธิ – สหยาพัฒนาการพิมพ์.
- สหายพล มีชูชนิก. (2548). *การเป็นผู้นำนันทนาการ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ สยามสเตชันเนอรีซ์พพลายส์.
- สุวสา จันทร์อินทร์. (2542). *ผลของการฝึกการวิเคราะห์การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่มีความเป็นผู้นำของนักเรียนนายเรือ ชั้นปีที่2 โรงเรียนนายเรือ จังหวัดสมุทรปราการ*. สารนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (2545). *ภาวะผู้นำ : ทฤษฎีและการปฏิบัติ*. เชียงราย : สถาบันราชภัฏเชียงราย.
- สุวิมล ตั้งสัจพจน์. (2540). *สาระน่ารู้เกี่ยวกับพลศึกษาและนันทนาการ*. กรุงเทพฯ : บริษัทมิตรภาพการพิมพ์และสตีวิโอ จำกัด.
- อเนก หงษ์ทองคำ. (2542). *เอกสารประกอบการสอนวิชานันทนาการกับสังคม*. คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อุตร รัตนภักดิ์. (2529). *ปรัชญานันทนาการ*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อุทัย หิรัญโต. (2519). *สังคมวิทยาประยุกต์*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- Allison, Scarlett Mays. (1998, January). "A perspective on collaborative leadership : Synthesis of twelve case studies," *Dissertation Abstracts International*. 58(7) : 2471-A.
- Back, W.R. (1987, August). "Pupils Perceptions of Teacher Merit a Factor Analysis of Life Postulated Dimensions," *The Journal of Education Research*. 61(2) : 245-A
- Blanchard, Keneth H. And others. (1993). *The Teacher and Administrative Relationship in School System*. Esscondido, CA : Blanchard Training and Development, inc.
- Butler, G.D. (1959). *Introduction to Community Recreation*. New York : McGraw – Hill Book Company.
- Cronbach, L.J. (1971). *Essentials of Psychology Test*. 3 rd. ed, New York : Harper and Row.

- Fiedler, Xlaus. (1996). *Appiled Social Psychology*. London : Sage.
- Good, C.V. (1973) *Dictionary of Education*. New York : : McGraw – Hill Book Company.
- Guyton, Theodore. (1969, November). "The Identification of Executive Potential W," *Personnel Journal*. 33(11) : 365 – 369.
- Krejcie, Robert V. And Morgan Daryle E. (1970, Autumn). "Determining Sample Size for Research Activity", *Education and Ppsychological Measurement*. 30(3) : 607 – 610.
- Munoz, Sylvia Cecelia. (1995, July). "Achieving and leadership styles of Mexican – American business and professional women," *Masters Abstracts International*. 35(4) : 1049.
- Muchinsky, P.M. *Psychology Applied to Work*. 2 nd. ed, Chicago : Illinois. The Dorsey Press, 1987.
- Ouellette, Michel. (1999, August). "Charateristic , Experience and Behavior of University Student Leaders(Leadership)," *Dissertation Abstracts International*. 59(7) : 2802.
- Triandis, Harry C. (1971). *"Attitude and Change"* New York : John Wiley and Son, Inc.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการ ตามทัศนะของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการตามความคิดเห็นของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ,ระดับการศึกษาและประสบการณ์ทางนันทนาการ
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการตามความคิดเห็นของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มี 5 ด้าน ดังนี้
 1. ด้านความรู้ทางนันทนาการ
 2. ด้านทางความเป็นผู้นำ
 3. ด้านมนุษยสัมพันธ์
 4. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม
 5. ด้านบุคลิกภาพ
 - ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีประโยชน์

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

นายธนวรรต ภูริสวัสดิ์

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการจัดการนันทนาการ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาที่นิสิตกำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2550

() ปริญญาตรี

() ปริญญาโท

3. ประสบการณ์ทางนันทนาการ หมายถึง ระยะเวลาในฝึกงาน ช่วยงานและการปฏิบัติงานทางด้านนันทนาการ ทั้งการเป็นผู้นำนันทนาการและการเป็นวางแผนจัดการทางนันทนาการ

() น้อยกว่า 1 ปี

() 1 – 2 ปี

() 3 – 4 ปี

() 5 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้หน้านันทนาการตามความคิดเห็น
ของนิสิตสาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มี 5 ด้าน

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องหน้าข้อความให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
ที่สุด โดยพิจารณาแต่ละข้อ

ข้อ	คุณลักษณะของผู้หน้านันทนาการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านความรู้ทางนันทนาการ					
1	มีความรู้และความเข้าใจในหลักการนันทนาการ					
2	มีความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมนันทนาการ					
3	มีการศึกษาหลักสูตรทางนันทนาการอย่างน้อยระดับปริญญาตรี					
4	สามารถวางแผนงานทางนันทนาการได้					
5	สามารถวิเคราะห์ปัญหานันทนาการได้					
6	สามารถอธิบายทฤษฎี ทางนันทนาการได้					
7	นำความรู้ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้					
8	นำความรู้ประยุกต์ใช้ในการจัดการนันทนาการได้					
9	นำความรู้ประยุกต์ใช้ในการเป็นผู้หน้านันทนาการได้					
	ด้านความเป็นผู้นำ					
1.	มีความสามารถในการจูงใจผู้อื่นให้ปฏิบัติตาม					
2.	มีความสามารถเป็นผู้หน้านันทนาการได้หลายประเภท					
3.	มีความยืดหยุ่น ในการทำงาน					
4.	เป็นนักวางแผนที่ดี					
5.	เป็นผู้มีความคิดอย่างมีเหตุผล					
6.	เป็นผู้ยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย					
7.	เป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์					
8.	สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้					
9.	สามารถดำเนินกิจกรรมได้ดี					

ข้อ	คุณลักษณะของผู้นำนันทนาการ	ระดับความ คิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดี					
2.	เป็นผู้มีความสามารถทำงานกับผู้อื่นได้					
3.	เป็นผู้สามารถปรับตนเองเข้ากับผู้อื่นได้					
4.	เป็นผู้รู้จักยกย่อง ชมเชยผู้อื่น					
5.	เป็นผู้พูดจาอย่างมีหลักการ					
6.	เป็นผู้ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น					
7.	มีความจริงใจ					
8.	มีทักษะและประสบการณ์ในการสื่อสารกับผู้อื่นได้ดี					
1.	ด้านคุณธรรมและจริยธรรม เป็นผู้เคารพสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น					
2.	เป็นผู้มีความยุติธรรม					
3.	เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต					
4.	เป็นผู้มีความเมตตา กรุณา					
5.	เป็นผู้ไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุข					
6.	เป็นผู้เก็บรักษาความลับของผู้อื่นได้					
7.	เป็นผู้มีระเบียบวินัย และมีความรับผิดชอบ					
8.	เป็นผู้ใช้เวลาและเสียสละต่อส่วนรวม					
9.	เป็นผู้ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์					
10.	เป็นผู้ที่มีความศรัทธาในวิชาชีพของตนเอง					
1.	ด้านบุคลิกภาพ เป็นผู้ที่มีสัดส่วนของร่างกายเหมาะสม สมบูรณ์					
2.	เป็นผู้มีการแต่งกายสะอาด สุภาพเรียบร้อย					

ข้อ	คุณลักษณะของผู้นำนันทนาการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.	เป็นผู้วางตัวด้วยความสุขุม รอบคอบเป็นผู้มี					
4	เป็นผู้มีวาจาสุภาพ ไม่ทะเลาะและหยาบคาย					
5	เป็นผู้กล้าแสดงออก					
6	เป็นผู้มีอารมณ์ขัน และพูดจาสนุกสนาน					
7	เป็นผู้มีความเชื่อมั่นในตนเอง					
8	เป็นผู้มีไหวพริบดี					
9	เป็นผู้มีความอ่อนน้อมถ่อมตน					
10	เป็นผู้มีความอดุติสาหะ ขยันและอดทน					

ตอนที่ 3 โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำนันทนาการเพิ่มเติม

1. ด้านความรู้ทางนันทนาการ

.....

.....

.....

2. ด้านความเป็นผู้นำ

.....

.....

.....

3. ด้านมนุษยสัมพันธ์

.....

.....

.....

4. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

.....

.....

.....

5. ด้านบุคลิกภาพ

.....

.....

.....

6. อื่น ๆ

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบสอบถาม

ชื่อ	นายสมควร โพธิ์ทอง
ตำแหน่ง	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน	ภาควิชาสันตนาการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ชื่อ	นายพนมศักดิ์ สวัสดิ์พงษ์
ตำแหน่ง	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน	ภาควิชาสันตนาการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ชื่อ	นายชัยโรจน์ สายพันธุ์
ตำแหน่ง	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน	ภาควิชาสันตนาการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ชื่อ	ดร. ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ
ตำแหน่ง	รองศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน	สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ชื่อ	ดร.กัมปนาท บริบูรณ์
ตำแหน่ง	อาจารย์
สถานที่ทำงาน	ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นายธนวรรต ภูมิสวัสดิ์
วันเดือนปีเกิด	วันที่ 4 มิถุนายน 2527
สถานที่เกิด	1505/24 ถนนพหลโยธิน ตำบลสามเสนใน เขตพญาไท จังหวัดกรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	43/1 ซอยรังสิต – ปทุมธานี 15 ตำบลประชาธิปัตย์ อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2542	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2545	วท.บ. (นันทนาการ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2550	วท.ม. (การจัดการนันทนาการ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ